

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΣ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1949

ΑΡΙΘ. 22

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νομοθετικόν Διάταγμα, Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 4, «περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». — *Ἡ «Ἐπιστολαὶ τῆς Ἀγάπης»*, Α' Αἰ θυσίαι τῆς Ἐκκλησίας: Ἐγγραφοῦν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου πρὸς τὴν Α.Μ. τὸν Βασιλέα. — Β' Τὸ δέμα τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ τῶν συμμοριοπλήκτων: Ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος πρὸς τὸν Κληρὸν καὶ τὸν λαόν. — Ἡ νέα Ἱερά Σύνοδος. — *† Μητροπολίτου Ἐδέσσης καὶ Πέλλης Παντελεήμονος*, Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία. — Νέαι σημαντικαὶ βοήθειαι τῶν ξένων Ἐκκλησιῶν. — *Ἐπιστολαὶ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν*: Ἡ γονυκλισία τῆς Κυριακῆς. Λειτουργικαὶ ἀσυναρτησίαι. — *Παρατηρήσεων Στήλη*: «Ἄνευ προηγουμένου. — Ἀφθαστος λαός. — Ὁ τύπος. — Μνῆμα κάλλιστον ἄθλων». *Χρονικά*.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1158

Περί τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 671)1943 Νόμου «περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

ΠΑΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ Ψήφισμα ΕΗ' τῆς 29 Ἰουλίου 1949 τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων «περί ἔξουσιοδοτήσεως πρὸς ἔκδοσιν Ψηφισμάτων καὶ Νομοθετικῶν Διαταγμάτων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διακοπῶν τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς», τὴν κατὰ τὴν συνεδρίασιν ΚΣ' τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1949 ληφθεῖσαν ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Βουλῆς, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον.

Τὸ ἐδάφιον δ' τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Νόμου 671)1943 «περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» ἔχον οὕτω: «Ἡ συνοδικὴ περίοδος εἶναι ἐνιαυσία, ἀρχομένη ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου ἐκάστου ἔτους», ἀντικαθίσταται ὡς κατωτέρω :

«Ἡ Συνοδικὴ περίοδος εἶναι ἐνιαυσία, ἀρχομένη τῆ 1η Ὀκτωβρίου ἐκάστου ἔτους καὶ λήγουσα τῆ

30ῆ Σεπτεμβρίου τοῦ ἐπομένου. Κατ' αὐτὴν ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀνανεοῦται ἀνὰ ἑξάμηνον κατὰ τὸ ἥμισυ ἀποχωρούντων ἔξ Μητροπολιτῶν συμπληρωσάντων ἐνιαυσίαν συνοδικὴν θητείαν, τριῶν ἐκ τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος καὶ τριῶν ἐκ τῶν Νέων Χωρῶν, καλουμένων ἰσαριθμῶν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν ἔξ ἑκατέρας τῶν σειρῶν. Ἡ κλήσις αὐτῶν γίνεται κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον διὰ τὸ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου μέχρι 30ῆς Σεπτεμβρίου διάστημα, κατὰ Μάρτιον δὲ διὰ τὸ ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου μέχρι 31ης Μαρτίου τοῦ ἐπομένου ἔτους τοιοῦτον καὶ δι' ἐκάστην Συνοδικὴν περίοδον.

2. Ἐξαιρετικῶς κατὰ τὴν πρώτην μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος Νόμου νέαν Συνοδικὴν περίοδον, ἀρχομένην ἀπὸ 1ης τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου 1949, ἔξ τῶν Συνοδικῶν Συνέδρων τῆς ληξιάσης περιόδου, ἦτοι τρεῖς ἐκ τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος καὶ τρεῖς ἐκ τῶν Νέων χωρῶν, ὀριζόμενοι ὑπὸ τοῦ Προέδρου, θέλουσι παραμείνει ἐπὶ ἓν εἰσέτι ἑξάμηνον μετὰ τὴν λῆξιν τῆς Συνοδικῆς αὐτῶν θητείας, ἵνα μετὰ τῶν ἔξ κληθισομένων Μητροπολιτῶν ἀπαρτίσωσι τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Νέας Συνοδικῆς περιόδου.

3. Μητροπολίτης καλούμενος Συνοδικὸς Σύεδρος ἐντὸς τοῦ δευτέρου τριμήνου τῆς Συνοδικῆς ἑξαμηνίας πρὸς ἀντικατάστασιν ἑτέρου Συνοδικοῦ Συνέδρου, παραμένει ὡς τοιοῦτος καὶ διὰ τὰς δύο ἐπομένους ἑξαμηνίας».

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 9 Ὀκτωβρίου 1949

ΠΑΥΛΟΣ

Β.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΔΙΟΜΗΝΗΣ

Τὰ Μέλη

Π. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ, Γ. ΜΕΛΑΣ, ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Φ. ΖΑΪΜΗΣ, Κ. ΤΣΑΤΣΟΣ, Γ. ΜΑΥΡΟΣ, ΕΜΜ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ, Δ. ΒΟΥΡΔΟΥΜΠΑΣ, ΧΡ. ΓΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ, Κ. ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΣ, Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ, ΕΜΜ. ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ, ΕΜΜ. ΛΟΥΛΑΚΑΚΗΣ, ΓΕΡ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ, Μ. ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ, Μ. ΑΙΛΙΑΝΟΣ, Β. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ,

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους Σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 11 Ὀκτωβρίου 1949

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός

Γ. ΜΕΛΑΣ

Η ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΣΙΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Α΄.

ΑΙ ΘΥΣΙΑΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ἐκκληρῶν τὴν ἦν κατὰ τὴν ἐν τῇ Ἀκαδημία βασιλικῇ ὑπὲρ βοηθείας τῶν ἀνταρτοπλήκτων πληθυσμῶν Ἐκκλησίαν ἔδωκεν ὡς Πρωτοεράρχης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα ὑπόσχειν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία «ὄχι μόνον ὀλόκληρον τὸ πνευματικὸν καὶ ἠθικὸν τῆς κῆρος θὰ διαθέσῃ, ἀλλὰ, μολοντί πενομένη καὶ ἐπαιτούσα καὶ διωκομένη, εἶναι ἐτοιμὴ νὰ παράσῃ πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν ἀνταρτοπλήκτων μέγα μέρος τῶν ψυχῶν, ὅσα ἀφῆκεν εἰς αὐτὴν ἢ κατὰ καιροὺς ἐκνομος λεηλασία ἐκ μέρους ἀστόργου Πολιτείας», ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Ἀνακτα τὸ ἀκόλουθον ἔγγραφον :

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7ῃ Ὀκτωβρίου 1949

Μεγαλειότατε,

Ἡ ἐν Ἑλλάδι Ὁρθόδοξος τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἐν ὀνόματι τῆς ὁποίας ἀπαντῶντες εἰς τὴν Ὑψηλὴν Βασιλικὴν Ἐκκλησίαν, τὴν γενομένην τῇ 14ῃ Σεπτεμβρίου ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν συμμοριοπλήκτων, ἐδηλώσαμεν ὅτι εἶναι ἐτοιμὴ οὐ μόνον ὀλόκληρον τὸ πνευματικὸν Αὐτῆς κῆρος νὰ διαθέσῃ πρὸς τοῦτο, ἀλλὰ καὶ νὰ παράσῃ, ὡς ἔπραξε πάντοτε, ὅ,τι δύναται πρὸς ὕλικὴν ἐνίσχυσιν, παρὰ τὴν οικονομικὴν Αὐτῆς δυσπραγίαν, ἐκπληροῦσα τὴν ὑπόσχεσιν Αὐτῆς ταύτην καὶ ἐκδηλοῦσα ἐμπράκτως τὴν μητρικὴν Αὐτῆς στοργήν, ἣν αἰείποτε δεικνύει πρὸς τὰ πνευματικὰ Αὐτῆς τέκνα, ἀνακοινοῦται δι' ἡμῶν πρὸς τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα, τὸν Σεπτὸν ἡμῶν Ἀνακτα, τὸν σχόντα τὴν ὥραϊαν χριστιανικὴν καὶ πατριωτικὴν αὐτὴν ἔμπνευσιν καὶ δόντα τὸ παράδειγμα τῆς φιλαλληλίας ἐν προκειμένῳ, ὅτι τίθησιν εἰς τὴν διάθεσιν Αὐτῆς καὶ ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ τούτου :

1) Τὸ ἰσότημον τοῦ μισθοῦ μιᾶς ἡμέρας κατὰ μῆνα καὶ ἐπὶ ἐν ἐξάμηνον τῶν Ἀρχιερέων, Ἱεροκληρῶν καὶ πάντων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων.

2) Τὸ ἰσότημον τοῦ μισθοῦ μιᾶς ἡμέρας κατὰ μῆνα καὶ ἐπὶ ἐν ἐξάμηνον τῶν Ἐφημερίων τῶν ἐν τῷ Κράτει Ἱερῶν Ναῶν ἀνερχομένων εἰς 6.500 περίπου ἐκτὸς τῶν ἀνταρτοπλήκτων καὶ ἐμπεριστάτων, μὴ συμπεριλαμβανομένων εἰς τὴν εἰσφορὰν. Μεθ' ἱκανοποιήσεως σημειοῦμεν ὅτι πλῆθος τηλ[των κατέφθασαν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς ὑπηρεσίαν ἐκ μέ-

ρους Ἐφημερίων προσφερόντων προθύμως τὸν ὀβολὸν τῆς χήρας ἐκ τῶν γλίσχρων ἀποδοχῶν τῶν χάριν τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ.

3) Τὰ πάσης φύσεως ἔσοδα μιᾶς Κυριακῆς ἢ ἄλλης μεγάλης ἑορτῆς, καθορισθησομένης παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὅλων τῶν ἐν τῷ Κράτει Ἱερῶν Ναῶν.

4) Ἀπαντα τὰ παντὸς εἶδους κινητὰ ἀφιερῶματα τῶν ἐν τῷ Κράτει Ἱερῶν Μονῶν καὶ Ἱερῶν προσκυνηματικῶν Ναῶν, ἐξαιρέσει τῶν προοριζομένων διὰ τὴν θεῖαν λατρείαν καὶ τῶν ἐχόντων ἀρχαιολογικὴν ἀξίαν, ἐκποιούμενα κατὰ τὸν ἀποδοτικώτερον δυνατὸν τρόπον.

5) Ἀπαντα τὰ μὴ ἀπολύτως ἀναγκαῖα πρὸς χρῆσιν τῶν ἀνεπάφων Ἱερῶν Ναῶν τοῦ Κράτους Ἱερὰ ἄμφια, Ἱερὰ εἰκόνας, Ἱερὰ Σκεύη, λειτουργικὰ βιβλία καὶ ὅ,τι ἄλλο χρήσιμον διὰ τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς τῶν καταστραφέντων χωρίων καὶ πόλεων.

6) Ὡσαύτως ἐκ τῆς ἀπομεινάσης ἀγροτικῆς περιουσίας ἡ Ἐκκλησία προθυμοποιεῖται ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς Πολιτείας νὰ παραχωρήσῃ διὰ τὴν ἐγκατάστασιν συμμοριοπλήκτων ἐν Πελοποννήσῳ καὶ ταῖς Νήσοις τὰς ἀναγκαϊούσας ἐκτάσεις, μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅπως αὐταὶ διατεθῶσιν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τὸν ἄνω σκοπὸν κατὰ τὴν κρίσιν μεικτῆς Ἐπιτροπῆς ἐξ ἀντιπροσώπων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας.

Ἡ ἐκχώρησις τῶν ἐκτάσεων τούτων, ἀνερχομένων εἰς δεκάδας χιλιάδας στρεμμάτων ἀξίας πολλῶν δισεκατομμυρίων, παρέχει τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Πολιτείαν πρὸ πάσης ἐκχωρήσεως τὴν Συνταγματικὴν κατοχύρωσιν τῆς ὑπολοίπου περιουσίας τῆς—ἐλαχίστων πλέον λειψάνων—ἀπὸ πᾶσαν δήμευσιν ὑπὸ οἰονδήποτε τύπον ἀπολλοτριώσεως, ἐπιτάξεων, ἀναγκαστικῶν μισθώσεων κ. λ., αἰρομένων καὶ τὸν τυχὸν ἐπιβληθέντων τοιούτων μέτρων. Τὸ σῆτημα τῆς Ἐκκλησίας ὅπως ἰσχύσῃ καὶ δι' αὐτὴν ἡ Συνταγματικὴ διάταξις περὶ κατοχυρώσεως τοῦ δικαίωματος τῆς ἰδιοκτησίας, θέλομεν νὰ πιστεῦωμεν ὅτι δὲν θὰ θεωρηθῇ παράλογον ἢ ὑπερβολικόν.

Μεγαλειότατε,

Ἡ Ἐκκλησία, προβαίνουσα εἰς τὰς ἐκχωρήσεις ταύτας, ἔχει τὴν συναίσθησιν ὅτι οὐδὲν

ἄλλο πράττει εἰμὴ τὸ καθήκον της ἀπέναντι τοῦ δοκιμαζομένου Ἔθνους, μετὰ τοῦ ὁποίου αἱ τύχαι της εἶναι ἀπολύτως συνυφασμένα, λυπεῖται δὲ διότι τὸ οἰκονομικὸν της κατάντημα δὲν ἐπιτρέπει μεγαλυτέρας θυσίας.

Εὐχεται μόνον ὅπως ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία κατανοήσῃ ὅτι ὁ σεβασμὸς πρὸς τὰ ὑπολείμματα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας ἀποτελεῖ ὕψιστον κοινωνικὸν συμφέρον, διότι ἐξασφαλίζει ἀπόθεμα πολύτιμον δι' ἐκτάκτους ἀνάγκας, ὡς ἀπέδειξε μακροαἰὼν ἱστορία.

Ἐλπίζουσα ἐν τέλει ὅτι τὸ παράδειγμα τῆς ἐκ τοῦ ὑστερήματος γενναιοδωρίας της θὰ εὕρῃ μιμητὰς εἰς τὸ Χριστεπώνυμον πλήρωμα, ἀπεκδέχεται πλήρη τὴν ἐπιτυχίαν τῆς «Ἐπιστρατεύσεως τῆς ἀγάπης», ἣν ἐκήρυξεν ἡ Ἑμετέρα Μεγαλειότης ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ σκληρῶς δοκιμαζομένου Γένους.

Τῆς Ἑμετ. Θεοφρουρήτου Μεγαλειότητος
διάπυρος πρὸς Κύριον εὐχέτης

† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Β'

ΤΟ ΔΕΜΑ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΥ

Τῇ 17ῃ λήξαντος μηνός, ἐπικαιμένης τῆς ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου διοργανώσεως τῆς «Ἐπιστρατεύσεως τῆς ἀγάπης» πρὸς πανελλήνιον εἰς εἶδη βοήθειαν τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ τῶν συμμοριοσλήκτων, κατ' ἐντολήν αὐτοῦ σύμπας ὁ Κλήρος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἴτοι τῶν Ἀθηνῶν, τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν Περιχώρων, συνήλθεν εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ ἁγ. Κωνσταντίνου (Ὁμονοίας) τῇ 17 λήξαντος μηνός εἰς πρώτην ὁμαδικὴν προσωπικὴν ἐπαφὴν μετὰ τοῦ Πρωθυεράρχου τῆς Ἐκκλησίας.

Κατὰ τὴν συγκέντρωσιν παρήσαν καὶ ὁ Βοηθὸς Ἐπίσκοπος Εὐρύππου Θεοφιλ. κ. Ἀλέξιος, ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Πανοσιολογ. Ἀρχιμ. κ. Διονύσιος Ψαριανός, ὁ Πρωθυερεὺς τῶν Ἀνακτόρων Πανοσιολογ. Ἀρχιμ. κ. Ἱερώνυμος Κοτσώνης καὶ οἱ Ἱεροκήρυκες τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Τὸν Μακαριώτατον εἰσερχόμενον εἰς τὸν ναὸν ὁ ἱερός κλήρος ὑπεδέχθη μετὰ βαθυτάτης εὐλαβείας ψάλλον τὸ «εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα», ἀφοῦ δ' ἡ Α.Μ. ἠλόγησε πάντας ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον, μετὰ βραχεῖαν δὲ προσευχὴν, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸ αἰδεσιμώτατον Πρεσβυτέρειον, εἶπε τὴν ἀκόλουθον προσηλασίαν:

«Μετ' ἰδιαζούσης εὐχαριστήσεως χαιρετίζω τὸ πρῶτον τὴν ὁμήγυριν τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ ὀλόκληρον τὸν Ἐφημεριακὸν Κλήρον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Δὲν ἄγνοεῖτε ὑπὸ ποίας σκληρᾶς συνθήκας ἐπωμισθὴν ἄκων τὰς εὐθύναις τῆς Διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως δὲν ἄγνοεῖτε καὶ τὴν πολλαπλὴν κρίσιν, τὴν ὁποίαν διέρχεται τὸ πολυπαθὲς ἡμῶν Ἔθνος καὶ μετ' αὐτοῦ ἡ Ἐκκλησία, ὡς ἀναπόσπαστον αὐτοῦ τμήμα, σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς καὶ ὁστοῦν ἐκ τῶν ὁστέων της, ὡς ὑπῆρξε καθ' ἅπασαν τὴν μακροαἰὼνα ἱστορίαν αὐτῆς.

Ἐπιθυμῶ νὰ καταστῇ κοινὴ συνείδησις πάντων,

ὅτι, ὅπως ἀπὸ τὴν υπερπήδησιν τῆς παρουσίας κρίσεως θὰ ἐξαρτηθῇ ἡ ζωὴ καὶ τὸ μέλλον τοῦ Γένους μας, οὕτω καὶ ἀπὸ τὸν βαθμὸν καὶ τὸν τρόπον, καθ' ὃν θὰ συντελέσῃ αὕτη καὶ θὰ ὑποβοηθῆσῃ εἰς τὴν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς κρίσεως, θὰ ἐξαρτηθῇ καὶ ἡ θέσις τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ κοινωνίᾳ.

Ἐπιθυμῶ ἐπίσης νὰ γίνῃ εὐρύτατα ἀντιληπτόν, ὅτι ἡ τύχη καὶ τὸ μέλλον θὰ εἶναι κοινὸν διὰ πάντας τοὺς ἀπαρτίζοντας τὴν Ἐκκλησίαν καὶ δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐξαιρέσις δι' ἄτομα ἢ σωματεῖα, τὰ ὁποῖα τυχόν θὰ ἔχωσι τὴν γνώμην, ὅτι ἔπραξαν ἢ πράττουσι τὸ καθήκον των.

Διὰ τοῦτο ἐπιτακτικὴ καθίσταται ἡ ἀνάγκη τοῦ συντονισμοῦ καὶ τῆς ὑπερεντάσεως τῆς προσπάθειας πάντων καὶ τοῦ παραμερισμοῦ πάσης τυχόν ἐπὶ μέρος δυσαρεσκείας ἢ παραπόνου. Ἀπὸ τὴν βραχεῖαν μέχοι τοῦδε μελέτην τῆς καταστάσεως πείθουμαι ὁσημέραι, ὅτι αἱ δυνάμεις τῆς Ἐκκλησίας, τόσον αἱ ὕλικαι ὅσον καὶ αἱ ἠθικαὶ καὶ πνευματικαί, εἶναι εἰσέτι ἀρκετὰ ὑπολογίσιμοι καὶ ἱκαναὶ νὰ φέρωσιν εἰς πέρας τὸ ἔργον, ἐὰν γίνῃ πλήρης αὐτῶν ἐπιστρατεύσις καὶ κατάλληλος χρησιμοποίησις καὶ ληφθῇ ἐγκαίρως πρόνοια πρὸς ταχεῖαν πύκνωσιν τῶν ἐφεδρειῶν ἵνα εἶναι ἔτοιμοι ἐν καιρῷ.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐσημειώθη μία κρίσις, μία κάμψις ἀντοχῆς μετ' ὀλιβεράς τινας ἐκδηλώσεις. Ἄλλ' εἶναι ἐξ ἴσου βέβαιον, ὅτι αἱ Ἱερεμιάδες περὶ χρεωκοπίας τῆς Ἐκκλησίας, αἱ ὁποῖαι διὰ τῆς ἐπαναλήψεως ἤρχισαν νὰ ὑποβάλλωσιν εἰς πάντας τὴν ὀλεθρίαν ἐπιρροήν των, ὡς καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς πιστεύοντας ἀκλονήτως εἰς τὴν ἱερὰν καὶ αἰώνιαν ἀποστολὴν τῆς Ἐκκλησίας, εὐρίσκονται ἐκτὸς πάσης πραγματικότητος.

Εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἡ Ἐκκλησία περικλείει σήμερον εἰς τοὺς κόλπους της στρατιὰν ὀλόκληρον ἀνδρῶν πλουσίως πεπροικισμένων μετ' ὑψηλὴν ἀντίληψιν τῆς ἀποστολῆς των καὶ μετ' ὑπέροχα ἠθικὰ καὶ πνευματικὰ προσόντα, τοιοῦτους, ὁποῖους οὐδεὶς ἴσως ἄλλος κλάδος τῆς συγχρόνου ἑλληνικῆς κοινωνίας δύναται νὰ ἐπιδείξῃ.

Εἶναι εὐτυχῶς ἐπίσης βέβαιον, ὅτι ἡ Ἐκκλησία, καὶ ἐννοῶ ταύτην ἐν τῷ συνόλῳ της, ἔχει τὴν δυνατότητα καὶ τὴν εὐχέριαν νὰ κάμῃ ἐπιλογὴν καὶ νὰ μορφώσῃ καὶ διὰ τὸ ἔγγυς μέλλον ἀκόμη στελέχη ἱκανὰ νὰ συνεχίσωσι τὴν παράδοσιν, νὰ παραλάβωσι τὴν δάδα ἀπὸ τὴν σύγχρονον γενεάν καὶ νὰ φέρωσιν αὐτὴν θριαμβευτικῶς εἰς τὸ νικηφόρον τέρας. Παρέχω δὲ τὴν διαβεβαίωσιν ἐπισήμως κατὰ τὴν πρώτην ταύτην μετ' ὑμῶν ἐπαφὴν, ὅτι πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἡ Λιτικοῦσα Ἐκκλησία θὰ στρέψῃ σύντονον τὴν προσοχὴν της καὶ δὲν θὰ φεισθῇ οὐδεμιᾶς θυσίας.

Πρὸ τῆς τοιαύτης ζωτικότητος καὶ δυναμικότητος, τὴν ὁποίαν περικλείει τὸ αἰωνόβιον, ἀλλ' ἀειθαλὲς δέντρον τῆς Ἐκκλησίας, ποῖαν σημασίαν δύναται νὰ ἔχη ἡ ὑπαρξίς καὶ ἐξαιρέσεών τινων, τὰς ὁποίας ἀποτελοῦν οἱ ἀναξίως περιβληθέντες τὸ τετιμημένον ῥάσον; Εὐχῆς ἔργον βεβαίως θὰ ἴτο νὰ μὴ ὑπῆρχον εἰς τὰς τάξεις τῶν στρατιωτῶν τοῦ Χριστοῦ ἀνάξιοι

εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο, ἐὰν κατεβάλλετο μείζων προσοχή εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν πρὸς χειροτονίαν προσερχομένων εἰς πάντας τοὺς βαθμοὺς τῆς Ἱερωσύνης, ὥστε νὰ μὴ εὐρίσκηται ὁ Κλήρος εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν νὰ κρύπτη ἐνίοτε τὸ πρόσωπόν του ἐξ αἰσχύνης.

Ἄλλ' ἴσως καὶ αἱ ἐξαιρέσεις αὐταί, ἐλάχισται, ὡς ἐλπίζω καὶ εὐχομαι, εἶναι χρήσιμοι, ὡς ὑπῆρξε καὶ ἡ παρουσία τοῦ Ἰουδα μεταξὺ τῶν Δώδεκα, «ἵνα οἱ δοκιμοὶ φανεροὶ γένωνται», ἵνα οὕτω ἀποδεικνῆται ἡ ζωτικότητα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὄργανισμοῦ. Διότι ἡ ἀντοχή καὶ ἡ ζωτικότης ἐνὸς ὀργανισμοῦ καταφαίνεται οὐχὶ ἐκ τοῦ ἀπροσβλήτου αὐτοῦ ὑπὸ παντός μικροβίου, ὅπερ ἄλλως τε ἀδύνατον, ἀλλ' ἐκ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ πρὸς πάλην κατὰ τοῦ προσβάλλοντος ἐχθροῦ, ἐκ τῆς ἰκανότητος αὐτοῦ πρὸς ἀπολύμανσιν καὶ ἀποκάθαρσιν ἑαυτοῦ. Καὶ τὴν θέλησιν ταύτην καὶ τὴν ἰκανότητα πρὸς ἐκκαθάρισιν τῶν ἀναξίων ἔχει ἀκλόνητον ἡ Διοικοῦσα Ἐκκλησία.

Ἡ δικαία ὁμῶς καὶ τελεσφόρος διεξαγωγή τῆς ἐκκαθαρίσεως ταύτης ἐξαρτᾶται κατὰ μέγιστον ποσοστὸν ἀπὸ σᾶς τοὺς ἰδίους.

Μακρὰν πάσης ἐμπαθείας ἢ φιλοπροσωπίας, ἔχετε καθήκον τιμῆς νὰ φέρετε εἰς γνῶσιν τῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς πᾶν ὅ, τι ὑποπίπτει εἰς τὴν ἀντίληψίν σας, μετὴν βεβαιότητα, ὅτι οὐδὲν θὰ συγκαλυφθῆ ἢ θὰ παραλειφθῆ πρὸς δικαίαν κατανομήν τῶν εὐθυνῶν. Τὸ μέτρον τῆς ἠθικῆς ὑπεροχῆς καὶ τῆς πνευματικῆς ὀριμότητος μᾶς τάξεως, ἀκριβῶς τοῦτο ἀποδεικνύει τὴν δύναμιν τῆς αὐτοεκκαθαρίσεως, ἣτις συντελεῖται ἄνευ φόβου καὶ ἄνευ πάθους, ἄνευ ἐμπαθείας, ἀλλὰ καὶ ἄνευ φιλοπροσωπίας, μετὰ παρησίας καὶ σθένους καὶ οὐχὶ δι' ἀνωνυμογραφίας, μετὴν βασικὴν προϋπόθεσιν, ὅτι αἱ ὑποθέσεις τοῦ εἴδους αὐτοῦ δὲν εἶναι ξένα καὶ ἀλλότρια, ἀλλὰ προσωπικαὶ δι' ἕνα ἕκαστον ἐξ ἡμῶν, ἐφ' ὅσον καὶ ἐφ' ἡμῶν ἀντανακλῶσιν αἱ ἐκ τῶν ἀσχημῶν συνέπειαι.

Ἄλλ' ἀσχέτως πρὸς τοὺς εὐαρίθμους καὶ μὴ δοκίμους καθ' ὅλα, καλῶ πάντας τοὺς ἄλλους εἰς γενικὸν συναγεμῶν, ἀσχέτως θέσεως, ἀσχέτως μερικωτέρας Ὄργανώσεως, εἰς τὴν ὁποίαν τυχὸν ἔχουσιν ἐνταχθῆ. Προσκαλῶ πάντας νὰ ἀποβάλλωσι τὸ τυχὸν ἐμφιλοχωρήσαν αἰσθημα τῆς κατωτερότητος, τὸ ὁποῖον παραλύει συνήθως τὰς δυνάμεις. Ἄς μὴ ἀποδυσπετῶμεν. Εἴμεθα ἀκόμη πολλοί. Εἴμεθα ἀκόμη, παρὰ τὰ ἀδυναμίας μας, καλοί, καλλίτεροι ἴσως ἀπὸ πάντα ἄλλον κλάδον ἀντιστοίχως. Εἴμεθα ἀκόμη ἰσχυροί, ἀρκετὰ ἰσχυροί, ὥστε νὰ ἐπωμισθῶμεν τὸ προκειμένον ἔργον. Ἰσχυροὶ ἐν Κυρίῳ καὶ Πνεύματι Ἁγίῳ.

Ἄς θελήσωμεν νὰ συντονίσωμεν καὶ νὰ ὀργανώσωμεν τὴν ἐργασίαν διὰ τῆς κατὰ τὸ δυνατόν τοποθετήσεως ἐκάστου εἰς ὃ ἐκλήθη. Ὅφειλομεν νὰ γνωρίζωμεν ὅτι ἐν τῷ ἀμπελῶνι τοῦ Κυρίου δὲν ὑπάρχουσι μικραὶ καὶ μεγάλα ἐργασίαι, τιμητικαὶ ἢ ὑποτιμητικαί. Δὲν ἔχει θέσιν ἢ πικρία καὶ ἢ ἐξ αὐτῆς ἀπογοήτευσιν διὰ τυχὸν παραγνώρισιν ἢ ἀδικίαν ὑποκειμενικὴν ἢ ἀντικειμενικὴν. Καὶ οἱ διοικοῦντες τὴν Ἐκκλησίαν εἶναι ἄνθρωποι καὶ φυσικὸν εἶναι νὰ

πλανῶνται, ἀλλὰ παρέχω τὴν διαβεβαίωσιν, ὅτι ἡ καλὴ πίστις καὶ ἡ καλὴ θέλησις διέπουναι τὰς σκέψεις καὶ τὰς ἐνεργείας αὐτῶν καὶ θὰ εἶναι εὐτυχεῖς, ὡσάκως εὐρίσκονται εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν τῆς ἐπανορθώσεως τυχὸν ἀδικιῶν ἢ τῆς διορθώσεως ἀβλεψιῶν.

Ἐπυρεντείνετε τὰς δυνάμεις σας! Ὁ ὑπέροχος Λαὸς μας, ἀπὸ τὰ σπλάγγνα τοῦ ὁποῖου προερχόμεθα καὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὁποῖου ἐτάχθημεν, δοκιμάζεται, δοκιμάζεται σκληρῶς. Δὲν εἶναι μόνον ἡ ὕλικὴ ἀπαθλίωσις τῶν ἀνταρτοπλήκτων, ἡ ὁποία πιέζει, εἶναι καὶ ἡ ἠθικὴ καὶ πνευματικὴ ἀνησυχία, ἡ ὁποία κρατεῖ αὐτὸν ἀνάστατον καὶ ἔξω τῶν ζωνῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἐπεξετάθη ἡ φθοροποιὸς ἀναταραξία. Διὰ τὸν ἐνοπλον ἀγῶνα τὸ αἷμα τῶν ἐκατοντάδων συναδέλφων σας, τὸ ὁποῖον τόσον ἀνάνδρως καὶ τόσον βαρβάρως ἐχύθη, κατέδειξεν ἐπαρκῶς τὴν ἀλληλεγγύην καὶ συνέδρασε ἐκκαθαριστικῶς τὴν Ἐκκλησίαν μετὰ τοῦ Ποιμνίου της. Εἰς τὸν ἄνευ ὕλικῶν ὀπλων ἀγῶνα κατὰ τῆς ἀνησυχίας, τῆς ἀμφιβολίας, τῆς ἀγωνίας, καλούμεθα τώρα νὰ ἀντιμετωπίσωμεν τὸν ὑπουλον, τὸν ἀδυσώπητον ἐχθρόν. Καὶ εἰς τοῦτον καλούμεθα ὄχι νὰ βοηθήσωμεν, ἀλλὰ νὰ πρωτοστατήσωμεν.

Ἡ νίκη μας θὰ εἶναι νίκη τοῦ Γένους καὶ ἡ ἥττα μας θάνατος αὐτοῦ καὶ ἰδικός μας. Ἄλλ' ὄχι! Πρέπει νὰ νικήσωμεν καὶ θὰ νικήσωμεν. Καὶ διὰ τὴν πρώτην μάχην, διὰ τὰ πρῶτα γυμνάσια μᾶλλον, ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ κριθῆ ἡ ἰκανότης ἡμῶν πρὸς ἐργασίαν καὶ συνεργασίαν, σᾶς καλῶ σήμερον. Γνωρίζετε τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Σεπτοῦ ἡμῶν Ἐνακτος ὑπὲρ τῶν ἀνταρτοπλήκτων. Τὴν ὀργάνωσιν τοῦ ἐράνου ἐντὸς τῆς Πρωτευούσης ἐνόμισα, ὅτι ὡφελεῖς νὰ τὴν ἀναλάβῃ ἡ Ἐκκλησία. Ἄλλοι θὰ σᾶς ἀναπτύξωσι τὸν μηχανισμόν τῆς ὀργανώσεως. Ἐγὼ ἐξαιτούμαι παρὰ πάντων προθυμίαν, ζῆλον, ἐνθουσιασμόν, ἀφοσίωσιν. Ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτοῦ θὰ κριθῆ ἡ θέσις μας ἐν τῇ κοινωσίᾳ, ἐν τῷ συνόλῳ καὶ ἐνὸς ἐκάστου ἰδιαιτέρως. Θέλω νὰ πιστεύω, ὅτι θὰ δικαιώσητε τὰς προσδοκίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ θὰ καταστήτε ἀξιοὶ τῶν εὐλογιῶν Αὐτῆς.

Ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν».

Μετὰ τὴν ὁμιλίαν τῆς Α.Μ. ὁ Βοηθὸς Ἐπίσκοπος, ὁ Πρωτοσύγκελλος καὶ ὁ Πρωθιερεὺς τῶν Ἐνακτῶν ἀνέπτυξαν πρὸς τὴν ὁμήγουρην ἐν λεπτομερείᾳ τὴν διοργάνωσιν τοῦ ὑπὲρ τῶν συμμοριοπλήκτων ἐράνου, ἔδωκαν δ' ὀρισμέναν ὁδηγίαν περὶ τῆς σχετικῆς δράσεως τοῦ κλήρου.

Πρὸς ἐνημέρωσιν τῆς διεξαγωγῆς τοῦ ἐράνου, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Βοηθοῦ Ἐπισκόπου ἐγένοντο ἐν τοῖς ναοῖς ἁγ. Κωνσταντίνου καὶ ἁγ. Γεωργίου (Καρότση) δύο συγκεντρώσεις: τῶν Κατηχητῶν καὶ τῶν Ἐφοριῶν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, ὡς πρὸς τὴν συμμετοχὴν τοῦ μαθητικοῦ αὐτῶν κόσμου. Τὴν Α. Μ. τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ἐξεπροσώπησαν οἱ Βοηθεὶ Ἐπίσκοποι καὶ ὁ Πρωτοσύγκελλος, ἀναπτύξαντες τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν τοῦ Μακαριωτάτου ὁπως τὸν ἐρανὸν τοῦτον τοῦ «δέματος ἐπαναπατρισμοῦ» διεξαγάγουν οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριά τῶν Κατηχ. Σχολείων ὑπὸ τὴν ἄμεσον καθοδήγησιν τῶν Κατηχητῶν καὶ Κατηχητριῶν τῶν.

Ἡ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιε-

πισκόπου συσταθείσα έπταμελής Κεντρική Έπιτροπή Διεξαγωγής Έράνου του «δέματος του έπαναπατρισμού» συνήλθεν εις άλλεπαλλήλους συνεδριάσεις προς καθορισμόν άπασών των λεπτομερειών του έράνου, του προγράμματος έξερμήσεως της Έκκλησίας και της έκπονήσεως των σχεδίων ένεργείας προς έπιτυχή διεξαγωγήν αυτού.

Την παρελθούσαν εβδομάδα εκλήθησαν υπό του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου εις την Αρχιεπισκοπήν οι εκπρόσωποι των θρησκευτικών και φιλανθρωπικών οργανώσεων της περιφέρειας της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών. Προς τους συγκεντροθέντας ή Α.Μ. ο Αρχιεπίσκοπος, διεκραγώδησας την κατάστασην της υπαίθρου και τας πολλαπλās ανάγκας των συμμοριοληκτών, παρεκάλεσεν όπως αι οργανώσεις βοηθήσασιν την Έκκλησίαν εις τον έρανον της 30ης Οκτωβρίου. Τα προεδρεία των θρησκευτικών οργανώσεων έθεσαν εύχαρίστως τὰ μέλη των εις την διάθεσιν της Έκκλησίας και έδήλωσαν, ότι είναι πρόθυμοι να έργασθώσι προς έπιτυχίαν του Ιεροῦ έργου.

Την Κυριακήν 23 Οκτωβρίου συγκεντρωθείσαι εις τον ναόν Αγ. Κωνσταντίνου Ομονοίας πάσαι αι έφορείαι γονέων των Κατηχ. Σχολείων της Αρχιεπισκοπής Αθηνών συνεσκέφθησαν περί του τρόπου της συμμετοχής των εις το «δέμα έπαναπατρισμού» της Ιεράς ταύτης σταυροφορίας της Έκκλησίας της Ελλάδος.

Ίνα δ' ο πληθυσμός λάβη πλήρη και σαφή επίγνωσιν της υπό της Έκκλησίας αναληφθείσης υπέρ του έπαναπατρισμού των εκατοντάδων χιλιάδων δοκιμαζομένων έδελφών, ή Α.Μ. ο Αρχιεπίσκοπος, συγκαλέσας τους αντιπροσώπους του ήμερησίου τύπου, περιέγραψεν εις αυτούς το έπιβάλλον άμεσον την βοήθειαν τρομερόν δράμα των, ανέπτυξε δε και τας λεπτομερείας της διοργανώσεως του μέλλοντος να διεαχθῆ έράνου εις είδη, άτινα θα άποτελέσουν το «δέμα του έπαναπατρισμού».

Έπί τη ένάρξει δε του έράνου ή Α. Μ. ο Αρχιεπίσκοπος άπηύθυνε προς τον έλληνικόν λαόν την ακόλουθον Έγκύκλιον :

Τέκνα έν Κυρίῳ άγαπητά,

Ο χειμών ένεφανίσθη άπειλητικός. "Ας στρέψωμεν τον νοῦν μας εις τās εκατοντάδας χιλιάδων συμμοριοπλήκτων των έκριζωθέντων από τās έστίας των και στερουμένων των πάντων.

Η Πολιτεία καταβάλλει συγκινητικās προσπαθείας, άλλ' αι δυνατότητες αυτής είναι περιορισμένοι. Η Αύτου Μεγαλειότης, ο σεπτός και στοργικός ήμῶν Άναξ, άπηύθυνε την γνωστήν έκκλησιν περί πανελληνίου έράνου και δέν άμφιβάλλομεν ότι ο έλληνικός λαός θ' ανταποκριθῆ προς αυτήν ως πάντοτε γενναιόδωρος. Άλλ' άσχετως προς την άναπόφευκτον βραδύτητα της λειτουργίας του μηχανισμού του εις χρήμα έράνου, μη δυναμένου να προφθάσῃ την δυστυχίαν, ή οποία δέν περιμένει, έκρίναμεν έπιβεβλημένον έρανον εις είδη και διά την έπίδειξιν άλληλεγγύης και στοργής της έλληνικής κοινωνίας προς τους δεινοπαθόντας άδελφούς μας και την ήθικην τόνωσιν αυτών, ίνα δυνηθώσι να άντιστώσιν εις τās δοκιμασίας και να ριζώσασιν και πάλιν εις την γῆν των πατέρων μας. "Ας άναλογισθώμεν την θέσιν των: "Έν μέρος έπαναπατριζεται, δηλαδή επανέρχεται εις τους συνοικισμούς όπου κατά κανόνα θα εύρη έρείπια και καταστροφήν. Η κατοικία, και εάν δέν έχει πυρποληθῆ, άκατοίκητος, άνευ θυρών και παραθύ-

ρων, άνευ ίχνους έπίπλου ή σκεύους. Η περιουσία έξηνεμισμένη, το ζωϊκόν κεφάλαιον άνύπαρκτον. Και επί πλέον, ανά παν βήμα ή βασανιστική άνάμνησις γονέων και συγγενών σφαγέντων, τέκνων άπαχθέντων ή σφαγιασθέντων, φίλων έξαφανισθέντων. "Έν άλλο μέρος παραμένει εις τὰ κέντρα άσφαλείας διά πολλοστών χειμώνα με άνύπαρκτον ή άνεπαρκή στέγην άνευ θερμάνσεως, άνευ ίματισμού και ύποδήσεως, άνευ έπαρκούς τροφής, νοσταλγοῦν την περιγραφείσαν ύλικήν και ήθικην κόλασιν του χωρίου του.

Άπέναντι των ανθρώπων αυτών δέν έχομεν άλλον καθήκοντα χριστιανικής και ανθρωπίνης άλληλεγγύης: Είναι οι άκριταί μας, οι αιώνιοι φρουροί μας, άνευ των όποιων δέν δύναται να ύπάρξη και δι' ήμās άσφάλεια. Είναι γενικώς παραδεδεγμένον σήμεραν ότι, αν ήκμασε και έδοξάσθη ή Έλλάς διά μέσου των αίωνων, το όφειλει κυρίως και κατ' έξοχήν εις την άκαμπτον άντοχήν των κατοίκων της περιοχής της Βορείου Έλλάδος, οι όποιοι άπετέλεσαν το προπύργιον της άποτελεσματικής άμύνης κατά των συνεχών και άδιαλείπτων από βορρά έπιδρομικών κυμάτων. Η επανεγκατάστασις αυτών εις τās έστίας των και ή ίσχυρά φρούρησις των προμαχώνων τούτων άποτελεί δι' όλόκληρον την Έλλάδα ζήτημα ύπάρξεως.

Διά τουτο αυτό το ένστικτον της αυτοσυντηρήσεως έπιβάλλει πάσαν θυσίαν διά την έπίτευξιν του σκοπού. Θα καταβάλωμεν οίονει άσφάλιστρα διά την ήσυχίαν και γαλήνην μας, διά την ζωήν και το μέλλον μας, διά την πίστιν και την έλευθερίαν μας. Και διά τὰ ύπέρτατα ταυτα άγαθά ούδέν άσφάλιστρον είναι ύπερβολικόν.

Δέν παραγνωρίζομεν ότι και των άστων πάντων δέν είναι άνθηρά ή κατάστασις. Άλλά δέν ύπάρχει έλληνική οίκογένεια, ή οποία να μη δύναται να περικόψη κάτι εις ίματισμόν, εις ύπόδημα, εις κλινοστρωμνήν, εις μαγειρικά σκεύη, άνωδύνως διά την οικογενειακήν ζωήν. Δέν ζητεί όμως μόνον αυτό σήμεραν ή Έκκλησία διά την ανακούφισιν των σκληρώς δοκιμαζομένων. Το του Άποστόλου των Έθνών αίτημα όπως παραχωρηθῆ «το ύμῶν περίσσευμα εις το εκείνων ύστέρημα, όπως γένηται ίσότης», ίσχύει διά τους όμαλους καιρούς. Σήμεραν ανακύπτει έπιτακτικόν το αίτημα όπως προσέλθωμεν άρωγοί και εκ του ύστερήματος ήμῶν.

Αι θυσίαι δέν δύνανται και δέν πρέπει να είναι μονόπλευροι. "Ας περικόψωμεν όχι μόνον από τὰ περιττά μας έξοδα, αλλά και από τās άπαραιτήτους και αναγκαίας δαπάνας μας, διά να δυνηθώμεν να προσέλθωμεν άρωγοί.

Εις την σταυροφορίαν ταύτην της άλληλεγγύης, της υπαγορευομένης και από στοιχειώδες συμφέρον, καλούμεν την Έλληνικήν Κοινωνίαν, πιστεύοντες άκραδάντως ότι και σήμεραν, όπως πάντοτε εις τους μεγάλους κινδύνους και τās

κρίσιμους περιστάσεις, θά άνταποκριθῆ έπαξίως. Καί με τήν πεποιθήσιν ταύτην έπικαλούμεθα έπί πάντας τήν εύλογίαν τοῦ Παναγάθου.

Έν Ἀθήναις τῆ 23 Ὀκτωβρίου 1949

† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Κατά τὸ πρόγραμμα, ἡ μὲν προεργασία διήρκεσε κατὰ τὴν ἀπὸ 23—29 Ὀκτωβρίου ἑβδομάδα διὰ κηρυγμάτων ἐπ' ἐκκλησίας, διὰ διανομῆς εἰς τὸν πληθυσμὸν κατ' οἶκον ὑπὸ συνεργείων ἐκ κατηχητοπαίδων ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐντύπων τευχιδίων περιεχόντων τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Βασιλέως καὶ τὰς συναφεῖς ἐν τῇ Ἀκαδημία ὀμιλίας τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐντύπων δηγιῶν ὡς πρὸς τὰ εἶδη τοῦ ἔράνου καὶ τὸν τρόπον τῆς συσκευασίας των, ὡς καὶ δι' ὀμιλιῶν ἀπὸ ραδιοφώνου, δι' ἀναρτήσεως ἐν ταῖς κυριωτέροις ὁδοῖς μεγάλων πινακίδων μετὰ σχετικῶν εἰκόνων, ἐπιγραφῶν καὶ ἐκκλήσεων, καὶ διὰ καθημερινῶν διαφωτιστικῶν ἐν τῷ τύπῳ δημοσιευμάτων καὶ προτρεπτικῶν ἐκκλήσεων ὅπως γενναίως ἀνταποκριθῆ τὸ κοινὸν πρὸς τὴν φιλόανθρωπον ταύτην προσπάθειαν τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ γενικὴ ἐξόρμησις πρὸς παραλαβὴν τῶν ἐτοιμῶν ἤδη δεμάτων ἐγένετο τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ (30). Καί μετὰ μὲν τὴν θεῖαν λειτουργίαν καὶ πρὸ τῆς ἀπολύσεως ἐντολῆς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς οἱ ἱερεῖς ἐτέλεσαν ἐν πᾶσι τοῖς ναοῖς εἰδικὴν δέησιν «ὕπερ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, ἀποδόσεως δικαιοσύνης καὶ εἰρήνης εἰς αὐτό, ὑπὲρ προστασίας αὐτοῦ ἀπὸ πάντων τῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας καὶ εὐοδώσεως τοῦ ἔργου τῆς ἐπιστροφῆς τῶν προσφύγων ἀδελφῶν ἡμῶν εἰς τὰς ἐστίας αὐτῶν, ὑπὲρ τῆς πλήρους ἐπανακαταστάσεως αὐτῶν καὶ ὑπὲρ ὅσης ὑγείας καὶ σωτηρίας αὐτῶν». Τὴν δέησιν κατέκλεισεν ἡ ἀκόλουθος Εὐχή:

«Εὐχαριστοῦμέν Σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τῷ δοτῆρι παντὸς ἀγαθοῦ, ἐπὶ πᾶσι τοῖς γενομένοις ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης τῷ εὐσεβεῖ καὶ θεοφοροῦντῷ ἡμῶν ἔθνει. Εὐχαριστοῦμέν Σοι ἐπὶ τῇ δοθείσῃ αὐτῷ προστασίᾳ, ἐπὶ ταῖς περιλάμπροις νίκαις κατ' ἀνόμων καὶ ἀποστατῶν, ἐπὶ τῇ παρακλησίᾳ ἣν ἐπέμφας τῷ λαῷ Σου, ἐπὶ ταῖς ἐλλείψει τῆς εἰρήνης Σου, καὶ ἐπὶ πᾶσιν οἷς παρέσχου ἡμῖν καὶ τῷ ἔθνει ἡμῶν ἀγαθοῖς, ὧν ἴσμεν καὶ ὧν οὐκ ἴσμεν. Καὶ τὰ νῦν δεόμεθ' αὐτῶν, ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν δεομένων Σου καὶ χάρισαι ἡμῖν τὸ ἔλεός Σου εἰς τέλος. Δός, Κύριε, τῷ ἔθνει ἡμῶν καὶ αὐτίς τὴν κρατεράν καὶ ἄμαχον προστασίαν Σου, φύλαττε, Κύριε, τοὺς εὐσεβεῖς Βασιλεῖς ἡμῶν, σὺν πάσῃ τῇ Βασιλικῇ οἰκογενείᾳ καὶ τῷ παλατίῳ αὐτῶν. Ὁπλῶ ἀληθείας, ὀπλῶ εὐδοκίας στεφάνωσον αὐτούς. Ἐπισκίασον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ πολέμου, ἐνίσχυσον αὐτῶν τὸν βραχίονα, ὑψώσον αὐτῶν τὴν δεξιάν, κράτυνον αὐτῶν τὴν βασιλείαν, ὑπότασον αὐτοῖς πάντας τοὺς πολέμους θέλοντας. Καθοδηγεῖ εἰς ἀγαθὸν τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ Σου, κράτυνον εἰς ἀγαθὸν τὸν κατὰ γῆν, ἄερα καὶ θάλασσαν στρατὸν καὶ τὴν ἡγεσίαν αὐτοῦ. Λάλησον ἀγαθὰ εἰς τὰς καρδίας τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς ὑπὲρ τῆς τάλαιπωρομένης χώρας ἡμῶν, καὶ χάρισαι ἡμῖν βαθεῖαν καὶ ἀναφαίρετον τὴν εἰρήνην Σου. Ἡμῖν δέ, Κύριε, καὶ τῷ ἔργῳ τῆς ἐπανακαταστάσεως τῶν προσφύγων ἀδελφῶν ἡμῶν εἰς τὰς ἐστίας των ἀπόδοσις πλουσίαν τὴν εύλογίαν Σου, ἵνα ἐπανεύρωσι καὶ οὗτοι τὴν γαλήνην τῶν ἐστιῶν αὐτῶν, ἡμεῖς δὲ καταξιοθώμεν διακονεῖν Σοι ἀμέμπτως πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν εἰς δόξαν τοῦ ἁγίου Ὄνόματος Σου, ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν».

Ἀπὸ δὲ τῆς 10.30' πρωΐνης κωδωνοκρουσίαι τῶν ναῶν ἐσήμαναν τὴν ἐναρξίν τῆς πρὸς συλλογὴν τῶν «δεμάτων ἐπαναπατριμοῦ» ἐκ τῶν οἰκῶν ἐξορμήσεως διὰ μεγάλων φορητῶν αὐτοκινήτων, συνοδευομένων ὑπὸ ὀμίλων κατηχητοπαίδων ψαλλόντων διάφορα θρησκευτικὰ καὶ πατριωτικὰ ᾠσματα πρὸς σημασίαν τῆς ἀνά τὰς συνοικίας ἐμφανίσεως τῶν ὁμάδων. Πρὸς πάντας τοὺς συνεργάτας τοῦ «δέματος τοῦ ἐπαναπατριμοῦ» ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἀπηύθυνε τὴν ἀκόλου-

θον ἔξαρισιν τῆς συμβολῆς αὐτῶν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο τῆς Ἐκκλησίας :

«Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, Ἡ ἡμέρα τῆς μεγάλης ἐξορμήσεως τῆς Ἐκκλησίας διὰ τοὺς πονεμένους ἀδελφούς μας ἔφθασε. Χάρις εἰς τοὺς κόπους σας καὶ τὰς προσπάθειάς σας ἔχει ὁ λαὸς ἐγκολπωθεῖ πλήρως τὸ νόημα τῆς ἐξορμήσεως. Πρέπει τὸ ἔργον αὐτὸ νὰ δλοκληρωθῆ με τὴν σημερινὴν σας προσπάθειαν. Ἀπὸ οἷς ἐξαρτᾶται ἡ πρόπουσα ἐκπροσώπησις τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἱεράν αὐτὴν διακονίαν. Εἰς τὰς χεῖράς σας εὐρίσκειται ἡ ἀνακούφισις ἑκατοντάδων χιλιάδων ἀδελφῶν τοῦ Χριστοῦ. Σεῖς ἔχετε ἀναλάβει τὸ βάρος νὰ πείσητε τὸν λαόν μας, ὅτι, ὅ,τι δῆποτε δώση καὶ ἂν προσφέρῃ, καὶ τὸ παραμικρότερον ἄκμῃ, θὰ φθάσῃ ἀσφαλῶς εἰς τὸν προορισμὸν του. Ἔχετε ἐπωμισθῆ τὸ αὐτὴν ὕψηλὴν καὶ σπουδαῖαν ἀποστολήν. Αἱ εὐχαὶ τῆς Ἐκκλησίας οἷς συνοδεύουν, ὁ Κύριος θὰ προπορεύεται ὑμῶν καὶ τὰ διαβήματά σας καὶ ἡ εύλογία Του θὰ εἶναι ἡ ἄμοιβή τῶν τόσων κόπων σας. Ἐκεῖνος εἶπεν «ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε».

† Ο Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Πάντα τὰ συλλεγέστα δέματα ἀπεκομίσθησαν εἰς τοὺς ναοὺς καὶ παρεδίδοντο εἰς τοὺς ἐφημερίους, πρὸς οὓς ἡ Πρωτοσυγκελλία τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐντολῆς τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου εἶχε διανεμεῖ λεπτομερεῖς ὁδηγίας περὶ τῆς περαιτέρω διοργανώσεως τῆς ἀποστολῆς τῶν δεμάτων, ἤτοι τῆς κατανομῆς τῆς ἐργασίας, τῆς ἐκφορτώσεως, τῆς προετοιμασίας, τῆς καταγραφῆς τῶν δεμάτων, τῆς συμπληρώσεως τῶν σχετικῶν ἐντύπων, καὶ περὶ τῆς ἐπωμιζομένης ὑπ' αὐτῶν σπουδαιωτάτης εὐθύνης ὡς πρὸς τὴν διαφύλαξιν τῶν δεμάτων καὶ τὴν ἀκριβῆ παράδοσίν των.

Διὰ τὴν ἀποκόμισιν τῶν δεμάτων διετέθησαν περὶ τὰ 400 αὐτοκίνητα, ὑπὲρ τὰς 40.000 δ' ἄτομα—κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ—εἰργάσθησαν ὑπὲρ τοῦ ἔράνου, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν συνεργείων τοῦ ὁποῦ ἐτάχθη ὁ ἱερός Κληρὸς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Ἄμα τῇ ἐπίδοσει ἐκάστου δέματος τὰ συνεργεῖα ἐπέδιδον εἰς τοὺς δωρητὰς τὸ ἀκόλουθον αὐτόγραφον τοῦ Μακαριώτατου Ἀρχιεπισκόπου εὐχαριστήριον σημείωμα :

«Οἱ δοκιμαζόμενοι ἀδελφοὶ οἷς εὐγνωμονοῦν ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία οἷς εὐχαριστεῖ καὶ οἷς εύλογεῖ ὁ Σταυρωθεὶς Χριστὸς οἷς ἐτοιμάζει πλουσίαν τὴν ἀμοιβῆν, ὅτι γυμνὸς ἦτο καὶ ἐνεδύσατο Ἀδὸν ἐν τῷ προσώπῳ ἑνὸς τῶν εὐεργετηθέντων διὰ τῆς δωρεᾶς σας.

Ἄξιος ὑμῶν ὁ μισθός.

† Ο Ἀθηνῶν Σπυρίδων

Κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς πρὸς συλλογὴν τῶν δεμάτων ἀνὰ τὴν πόλιν ἐξορμήσεως τῶν συνεργείων, ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀπὸ τῆς 10.30' πρωΐνης μέχρι καὶ τῆς 6 μεταμεσημβρινῆς ἀνευ διακοπῆς περιερχόμενος αὐτοπροσώπως τὰς συνοικίας ἐπεσκέπτετο τοὺς ναοὺς, εἰς οὓς συγκεντροῦντο τὰ δέματα καὶ ἐπεθεώρει τὴν ὅλην κίνησιν.

Μέχρι καὶ τῶν προκεχωρημένων ὥρῶν τῆς Κυριακῆς εἶχον συγκεντρωθῆ ἐν μὲν Ἀθήναις 217.000 δέματα ἐξ 171 ἐνοριῶν (ὑπελείποντο 19 ἐνορίαι), ἐν δὲ Πειραιεῖ 57.600 δέματα, ἐσημειώθησαν δὲ πρὸς περισυλλογὴν τῶν δεμάτων 2.091 διαδρομαὶ τῶν χρησιμοποιηθέντων αὐτοκινήτων.

Ἐκθυμὸς ὑπῆρξεν ἡ ἐν ἀγάπῃ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἀγαστῇ ἀρμονίᾳ συνεργασία τῶν τε χριστιανικῶν θωματείων καὶ τῶν ἀρχῶν, μέγιστον δὲ ζῆλον καὶ ἐνθουσιασμὸν ἐπέδειξαν πάντα τὰ παιδιὰ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων.

Ἐπὶ τῇ λήξει τῆς ὅλης κινήσεως τοῦ συναγεμῶ τοῦτου, τῇ πρωΐᾳ τῆς ἐπιούσης ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἀπηύθυνε πρὸς πάντας τοὺς δωρητὰς «ἐπιστρατεύσεως τῆς ἀγάπης» τὸ ἀκόλουθον εὐχαριστήριον :

«Βαθύτατα συγκεκινημένος διὰ τὴν πλήρη κατανόησιν, μεθ' ἧς ὁ ὑπέροχος ἑλληνικὸς λαὸς ἀπήντησεν εἰς τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν κατὰ τὴν χθεσινὴν ἡμέραν

τοῦ «δέματος τοῦ ἐπαναπατριμοῦ», διαβιβάζω πρὸς αὐτὸν τὰς θερμὰς εὐχαριστίας τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ συναγεμὸς τῆς ἀγάπης, ὁ ὑπερβάς πᾶσαν προσδοκίαν εἰς τὴν συνεισφοράν εἰς εἶδη, δὲν θ' ἀνακουφίσῃ μόνον ὕλικῶς τοὺς τόσον σκληρῶς ταλαιπωρηθέντας ἀδελφούς μας. Ἡ στοργή, ἡ ἐκδηλωθεῖσα εἰς τὴν ἐτοιμασίαν καὶ τὴν παράδοσιν τῶν δεμάτων, ἀποδεικνύουσα τὴν ἀλληλεγγύην τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων, ἐγγυᾶται ὅτι ἡ μέριμνα ὑπὲρ τῆς πλήρους ἀποκαταστάσεως τῶν συμποριοπλήκτων θὰ συνεχισθῇ ἀμείωτος παρὰ πάντων, ἐπισήμων καὶ ἀνεπισήμων. Παρέχων τὴν διαβεβαίωσιν ταύτην πρὸς τοὺς δοκιμαζομένους ἀδελφούς μας, παραλλήλως πρὸς τὴν ἀποστολὴν τῶν ἑκατοντάδων χιλιάδων δεμάτων, τὰ ὅποια ταχέως καὶ ἀσφαλῶς θὰ φθάσουν εἰς τὸν προορισμὸν τῶν, συνοδευόμενα ἀπὸ κληρικούς καὶ ἀντιπροσώπους τῶν ἐφορευτικῶν τοῦ ἐράνου ἐπιτροπῶν, ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τοὺς εὐγενεῖς δωρητὰς τὴν εὐλογίαν τοῦ Παναγάρχου.

Η ΝΕΑ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἐπὶ τῇ ἐναρξεί τῆς νέας συνοδικῆς περιόδου ἡ νέα Ἱερά Σύνοδος συνήλθεν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α.Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σπυριδωνοῦ εἰς πρώτην αὐτῆς συνεδρίαν τῇ παρελθούσῃ Πέμπτῃ (27 Ὀκτ.) παρόντος καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Κ. Τσάτσου.

Μετὰ τὴν τεθεσπισμένην προσευχὴν ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος, κηρύσσων τὴν ἐναρξίν τῶν ἐργασιῶν τῆς 95ης συνοδικῆς περιόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εἶπεν ὅτι αἰσθάνεται ἐπιτακτικὸν τὸ καθήκον νὰ ἀπονεύμῃ φόρον τιμῆς εἰς τὴν μνήμην τῶν πρὸς Κύριον ἐκδημησάντων ἀειμνήστων προκατόχων αὐτοῦ Ἀρχιεπισκόπων Δαμασκηνοῦ καὶ Χρυσάνθου, κληθέντων παρ' ἑαυτῇ ὑπὸ τῆς Θείας Προνοίας κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τῆς ληξάσης συνοδικῆς περιόδου, ἠχρήθη δ' αἰώνιαν τὴν μνήμην τῶν.

Ἡ Α. Μ., πρὶν ἢ προβῇ εἰς τὴν ἀνασκόπῃσιν τῶν προβλημάτων, ὅτινα θ' ἀντιμετώπισῃ ἐφεξῆς ἡ Ἐκκλησία, ἐξήρε τὴν ἀνάγκην, ἥτις ὑπήγορευσε τὸ νομοθετικὸν μέτρον τῆς δι' ἐξάμηνον μερικῆς ἀνανεώσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὡς ὀφειλομένην εἰς τὸ ὅτι, μέχρις οὗ τὰ ἑκάστοτε κατὰ τὴν ἐναρξίν τῆς νέας συνοδικῆς περιόδου ἐρχόμενα νέα συνοδικὰ μέλη μελετήσωσι τὰ ὑφιστάμενα προβλήματα, παρήρηχοτο πολὺτιμος χρόνος, καθ' ὃν κατ' ἀνάγκην ἀνεστέλλετο ἡ δραστηριότης τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἡ κίνησις τῶν ὀργάνων τῆς Ἐκκλησίας. Ἐνῶ διὰ τῆς μερικῆς ἀντικαταστάσεως αἱ δυσχέρειαι αὐταὶ θὰ παρακάμπτωνται.

Εἰσερχόμενος εἰτα ὁ Μακαριώτατος εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἐπικειμένου ἔργου τῆς Ἱ. Συνόδου, «τὸ πρῶτον πρόβλημα—εἶπε—τὸ ὅποῖον ἀπασχολεῖ καὶ δέον ν' ἀπασχολῇ τὴν Ἐκκλησίαν εἶναι τὸ τῆς μισθοδοσίας τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς ἀναλήψεως τῶν βαρυτάτων καθηκόντων ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας τῆς Διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπασχολήθημεν ἐντατικῶς μὲ τὸ πρόβλημα τοῦτο. Εὐτυχῶς εὕρομεν κατανόησιν παρὰ πᾶσι τοῖς ἀρμοδίοις καὶ εὐελπιστοῦμεν ὅτι ταχέως θὰ καταλήξωμεν εἰς λύσιν μὴ ἱκανοποιούσαν μὲν ἀπολύτως τὰς ἀνάγκας τοῦ κατωτέρου Κλήρου, ἀλλ' ὅπως δῆποτε ἀνεκτὴν.

Χωρὶς νὰ προδικάσω ἀκόμη ἀπολύτως τὴν ἔκβασιν καὶ νὰ θεωρῶ περιττὴν τὴν ἀγρυπνον παρακολούθησιν τοῦ προβλήματος, θεωρῶ ὑποχρέωσιν νὰ ἐκφράσω καὶ ἐπισήμως τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τοὺς Ταγοὺς τοῦ Ἔθνους, οἱ ὅποιοι τόσην κατανόησιν καὶ ἀγαθὴν διάθεσιν ἐπέδειξαν ἀπέναντι τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὰς προσφάτους ἐπαφάς.

Ἰδιαιτέρως αἰσθάνομαι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκφράσω τὰς θερμὰς εὐχαριστίας καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν Ἀξιότιμον ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας Ὑπουργὸν κ. Κ. Τσάτσον διὰ τὴν πλήρη κατανόησιν καὶ τὸ θερμὸν ἐνδιαφέρον, τὸ ὅποῖον ἐπέδειξε πάντοτε καὶ ἐπιδεικνύει διὰ τὰ ἀναφυόμενα Ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα θεωρῶν αὐτὰ καὶ ὡς Ἐθνικὰ. Ἡ παρουσία του εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Θρησκευμάτων ἀποτελεῖ ἐγγύησιν περὶ τῶν ὀρθῶν κατευθύνσεων καὶ τῆς αἰσίας ἐπιλύσεως παντὸς ἀνακύπτοντος Ἐκκλησιαστικοῦ προβλήματος.

Δεύτερον πρόβλημα σοβαρώτατον διὰ τὴν τύχην καὶ τὸ μέλλον τῆς Ἐκκλησίας εἶναι τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα. Ἐκ τῶν δύο Ἐκκλησιαστικῶν Ὁργανισμῶν, ἐνῶ τὸ Τ.Α.Κ.Ε. ἀκολουθεῖ τὴν ἀσφαλιστικὴν τοῦ πολιτικῆν ἀσχέτως καὶ ἀδιαφόρως πρὸς τὴν τύχην τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Ο.Λ.Ε.Π. βραίνει δσημέραι ἀπὸ τοῦ κακοῦ εἰς τὸ χεῖρον καὶ ἡ Ἐκκλησία περιῦληθεν εἰς κατάστασιν ἐπαιτείας. Ἐκ τῆς συντόνου μελέτης τῆς καταστάσεως κατελήξαμεν εἰς τὸ συμπέρασμα, τὸ ὅποῖον ἔχομεν λόγους νὰ θεωρῶμεν ἀσφαλές, ὅτι καὶ ἐκ τῶν λειψάνων τῆς ἐναπολειφθείσης Ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας εἶναι δυνατὴ ἡ οἰκονομικὴ ἀνόρθωσις τῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ ὀρισμένας προϋποθέσεις: 1) τὴν κατοχύρωσιν τῶν ὑπολειμμάτων τούτων ὥστε νὰ χωρηῶμεν ἐπὶ ἀσφαλοῦς βάσεως διὰ τὴν ἀξιοποίησην αὐτῶν καὶ 2) τὴν ἐξεύρεσιν κεφαλαίων καὶ τὴν κατάλληλον ὀργάνωσιν καὶ διοίκησιν διὰ τὴν ἐπιδιοικομένην ἀξιοποίησιν.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον χάρις εἰς τὴν πρόθυμον συναντίληψιν τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας Ὑπουργοῦ ὑπεβλήθησαν δύο σχέδια νόμου, τὸ ἐν περὶ συγχωνεύσεως τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. καὶ τοῦ Ο.Λ.Ε.Π. καὶ τὸ ἕτερον ἐπιτρέπον τὴν ῥύθμισιν ἐκκορεμῶν περιουσιακῶν ζητημάτων, ἐκ τῶν ὁποίων θὰ ἐξοικονομηθῶσιν ἀρκεταὶ πρόσοδοι.

Διὰ τῶν μέτρων τούτων καὶ ὅσων ἄλλων θὰ κριθῶσι σκόπιμα καὶ ἀναγκαῖα παρὰ τῆς νέας Συνόδου εὐελπιστοῦμεν ὅτι τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα τῆς Ἐκκλησίας θὰ λάβῃ τὴν ἀνιοῦσαν.

Ἐτερον ἐπίγονον πρόβλημα χρῆζον ἀμέσου μερίμνης εἶναι τὸ ζήτημα τῆς πυκνώσεως τῶν ἀξίων στελεχῶν καὶ τῆς μορφώσεως ἐμψύχου ὕλικου, τοσοῦτο μᾶλλον ἐπίγονον, ὅσα τὸ ἔργον τοῦτο δὲν εἶναι ἐπιτεκτὸν ἀμέσως δι' οἰασδήποτε θυσίας, ἀλλὰ χρῆζει καὶ χρόνον μακροῦ καὶ φροντίδος ἐνδελεχοῦς.

Εὐελπιστοῦμεν ὅτι ἡ ῥύθμισις τοῦ μισθολογίου τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου θὰ πυκνώσῃ τὰς τάξεις τῶν προσερχομένων. Ἀπὸ τὴν Διοικοῦσαν Ἐκκλησίαν θὰ ἐξαρτηθῇ νὰ χρησιμοποιήσῃ καταλλήλως τὴν εὐκαιρίαν, ἀναδιοργανοῦσα τὴν κατωτέραν καὶ μέσην ἐκπαίδευσιν καταλλήλως καὶ παρέχουσα τὰς ἐπιβαλλομένας διευκολύνσεις νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ποιοτικὴν ἀνύψωσιν τοῦ Κλήρου. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἄνωτέραν ἐκπαίδευσιν ὑπάρχει εὐρύτατον περιθώριον. Ἡ ὀργάνωσις Ἄνωτέρου Φροντιστηρίου, διὰ τὸ ὅποῖον παρεχωρήθη ὁ εἰς ὄροφος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου κατὰ τρόπον προοιωνιζόμενον τὴν ὀλοκληρωτικὴν ἐπιστροφὴν αὐτοῦ, ἡ ἐνδεικνυομένη περιουσιολογία, προστασία καὶ ἐνίσχυσις τῶν φοιτητῶν τῆς

Θεολογίας, ἡ ἴδρυσις ἀνωτάτου Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου, ἡ κατάλληλος χρησιμοποίησις τῶν διὰ τὸ ἐξωτερικὸν ὑποτροφῶν, θὰ πυκνώσωσι τὰς τάξεις τῶν ἀξίων Κληρικῶν καὶ θεολόγων ἐν γένει.

Εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἔχομεν πολύτιμον σύμβουλον καὶ συμπαραστάτην τὴν «Ἀποστολικὴν Διακονίαν», τῆς ὁποίας ἀπεκδεχόμεθα πολλαπλασιασμόν τῶν προσπαθειῶν. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι αὕτη προσκρούει εἰς δυσχερείας ἀνυπερβλήτους καὶ δὴ τὴν ἔλλειψιν ἀξίου καὶ συγχρονισμένου Τυπογραφείου, ἀλλὰ μὲ τὴν καλὴν θέλησιν καὶ τὴν συντονισμένην προσπάθειαν ὅλα εἶναι δυνατὸν νὰ υπερπηδηθῶσιν.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲν κρίνω ἄσκοπον νὰ ὑπογραμμίσω τὴν εὐχὴν καὶ τὴν θέλησιν τῆς διοικούσης Ἐκκλησίας πρὸς συντονισμόν τῶν προσπαθειῶν ὄλων τῶν ἐντὸς τῶν πλαισίων αὐτῆς λειτουργούντων θρησκευτικῶν Συλλόγων καὶ Σωματείων, ἕνια τῶν ὁποίων ἀνέπτυξαν ἀξιολογοτάτην δρασίαν λόγῳ καὶ τύπῳ.

Εἶναι περιττὸν νὰ ὑπογραμμίσω πόσον τοῦτο θὰ υπερβῇ τὴν Ἑλληνικὴν Κοινωνίαν νὰ υπερπηδήσῃ τὴν ἠθικὴν κρίσιν, τὴν ὁποίαν διανύει, καὶ πόσον θὰ ἐξύψωνε τὴν θέσιν τῆς Ἐκκλησίας. Πάντως τὸ ἐπ' ἐμοὶ θὰ πράξω πᾶν τὸ δυνατόν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου, ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ἡ περὶ ἡμᾶς Σύνοδος θὰ ἐνισχύσῃ ὀλοψύχως τὴν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην προσπάθειαν χάριν τοῦ σκοποῦ, τοῦ συντονισμοῦ δηλονότι πάσης θρησκευτικῆς φύσεως προσπάθειάς.

Ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ θλιβεροῦ φαινομένου τοῦ διχασμοῦ καὶ τῆς διασπάσεως δὲν θὰ παραλείψωμεν νὰ καταβάλωμεν πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς ἐξουδετέρωσιν τοῦ Παλαιοημερολογητικοῦ. Ὅσον εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἰς τὰς τάξεις τῶν Παλαιοημερολογητικῶν ὑπεισῆλθον ἀγύρται καὶ τυχοδιώκται ἐκμεταλλευόμενοι τὸν θρησκευτικὸν ζῆλον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, εἶναι ἐξ ἴσου ἀναμφισβήτητον ὅτι μεταξὺ αὐτῶν περιλαμβάνονται καὶ ἄνδρες ἄγνοοι, ἀληθεῖς ζηλωταί, οἵτινες εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας θὰ ἀπετέλουν πολύτιμον κεφάλαιον.

Ὁ διαχωρισμὸς αὐτῶν, ὁ στιγμισμὸς τῶν πρώτων, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιμονὸς διαφώτισις τῶν ἀνιδιοτελῶν πιστῶν, ἐλπίζομεν ὅτι, ἂν δὲν ἐξαφανίσῃ, πάντως θὰ μειώσῃ τὸ ἐκ τοῦ διχασμοῦ προκύψαν κακόν.

Ἐν τέλει θὰ ἐπεθύμουν νὰ θέσω ὑπ' ὄψει τῆς Ἱ. Συνόδου κατὰ τὴν ἐναρκτήριον αὐτῆς συνεδρίαν τὰς γνωστὰς ἀποφάσεις τῆς προκατόχου αὐτῆς διὰ τὸν ἐπαναλατρισμὸν τῶν συμμοριοπλήκτων. Ἡ Ἐκκλησία λυπεῖται διότι δὲν δύναται νὰ προσφέρῃ περισσότερα, ἀλλ' ἐπιθυμεῖ νὰ καταστήσῃ εὐρύτατα ἀντιληπτὸν πόσον συγκινεῖται ἀπὸ τὴν τραγῳδίαν τῶν πνευματικῶν τῆς αὐτῶν τέκνων καὶ πόσον εἶναι διατεθειμένη νὰ πράξῃ τὸ πᾶν διὰ τὴν ἀνακούφισιν καὶ τὴν ἀποκατάστασιν αὐτῶν. Μικρὸν δεῖγμα τῶν προθέσεων καὶ προσπαθειῶν τῆς αὐτῶν εἶναι καὶ ἡ ὁργάνωσις τῆς ἐξορηχίας διὰ τὸν εἰς εἶδη Βασιλικὸν ἔρανον. Εὐχομαι καὶ ἐλπίζω ὅτι ἡ ἐπιτυχία θὰ στέψῃ τὰς προσπάθειάς ταύτας.

Ὡς ἀντιλαμβάνεσθε, τὰ προβλήματα, τὰ ὁποία ἐπιγιγνόμενα ἀπαιτοῦσι λύσιν, εἶναι πολλὰ καὶ σπουδαῖα.

Ἀπεδέχομαι πλήρη καὶ ἐνθουσιώδη τὴν συνεργα-

σίαν τῶν Ἀγίων Ἀδελφῶν καὶ εὐχομαι ὅπως ἡ Συνοδικὴ αὕτη περίοδος ἀποτελέσῃ καμπὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐναρξιν ἀνιούσης εἰς πάσας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς δράσεως αὐτῆς».

Εἶτα ὁ Ὑπουργὸς Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας εἶπε τὰ ἑξῆς:

Μακαριώτατε,

Σεβασμιώτατοι Σύεδροι,

Ἐπιθυμῶ νὰ ἐκφράσω ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας εὐλαβεῖς εὐχὰς πρὸς εὐδωσίαν τοῦ ἔργου τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῆς 95ης Συνοδικῆς περιόδου. Τὸ ἔργον εἶναι δυσχερές! Ἐτέθησαν δὲ ἤδη ὑπὸ τοῦ Μακαριώτατου Προέδρου τὰ σοβαρὰ τῆς Ἐκκλησίας ζητήματα τὰ ἐκκρεμοῦντα κατὰ τὰς παρούσας κρίσιμους περιστάσεις. Διὰ τὴν διευθέτησιν τῶν ζητημάτων τούτων θ' ἀπαιτηθῇ καὶ χρόνος μακρὸς καὶ μόχθος πολὺς.

Ἰδιαιτέραν ὄντως προσοχὴν ἀπαιτεῖ τὸ οικονομικὸν τῆς Ἐκκλησίας πρόβλημα. Διότι ὅσονδήποτε καὶ ἂν ἡ Ἐκκλησία εἶναι πνευματικὸν καθίδρυμα, οὐδὲμία ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τοὺς μεγάλους σκοπούς, οὓς ἐπιδιώκει, ἔχει ἀνάγκην οικονομικῶν μέσων.

Ὅτω τὸ οικονομικὸν ἐφημεριακὸν πρόβλημα, διὰ τὴν λύσιν τοῦ ὁποίου εἶχε γίνει τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς τριετίας, ἤδη ἀπαιτεῖ τὴν ὀλοκληρωμένην λύσιν του. Εἶναι λίαν παρήγορον καὶ ἱκανοποιητικὸν τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Μακαριώτατος ὡς προῖκα τ. τ. τῆς ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων του ὡς Προκαθημένου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν Πολιτείαν τὴν τακτοποίησιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου. Καὶ ἤδη χάρις εἰς τὴν ἐπιμονὴν του τὸ ζήτημα τοῦτο εὐρίσκειται εἰς σημεῖον ἐπιτρέπον προβλέψεις, αἱ ὁποῖαι, ἂν δὲν ἱκανοποιοῦν πλήρως, πάντως ἀποτελοῦν νέον σοβαρὸν σταθμὸν εἰς τὴν πορείαν τοῦ ἐφημεριακοῦ.

Εἶτα τίθεται τὸ οικονομικὸν καθόλου πρόβλημα τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία, νομίζομεν τινὲς τῶν δυστροπούντων νὰ βοηθήσουν οικονομικῶς αὐτήν, θὰ ἠδύνατο ἐξ ἰδίων μέσων καὶ πόρων νὰ τακτοποίησιν τὰ οικονομικὰ αὐτῆς καὶ ἐπομένως ἡ ἴδια νὰ λύσῃ τὸ ἐφημεριακὸν πρόβλημα. Αἱ ἀντιρροήσεις ὅμως αὐταὶ θὰ ἦσαν βάσιμοι ἴσως, ἂν ἡ Πολιτεία, ὡς εἶχεν ὑποχρέωσιν, εἶχε κατοχυρώσῃ τὴν ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν καὶ τὴν ἐσέβητο ἡ ἴδια, ὥστε νὰ μὴ περιέλθῃ αὕτη ἤδη εἰς κατάστασιν ἐνδεείας. Παρὰ ταῦτα καὶ ἐγὼ πιστεύω, συμμεριζόμενος τὴν βάσιμον ἐλπίδα τοῦ Μακαριώτατου, ὅτι μ' ἕνα καλὸν χειρισμὸν τοῦ ζητήματος τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, τῆς ἀπομεινάσεως μετὰ τὰς τόσας διαρπαγὰς, θὰ ἦτο δυνατόν ν' ἀποκτήσῃ ἡ Ἐκκλησία σταθερὰν τινα οικονομικὴν βάσιν, ἡ ὁποία μετὰ τινος χρόνου καὶ μὲ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν καταλλήλων προσώπων θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπομένως ταχέως πρέπει νὰ διασφαλισθῇ ἡ ἀπομεινάσα ἐκκλησιαστικὴ περιουσία καὶ καλλυτέρα διαχειρίσῃ αὐτῆς.

Ἐτερον σοβαρὸν ἐκκλησι. πρόβλημα εἶναι ἡ μόρφωσις καὶ ἡ ἐπιμόρφωσις τοῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου. Καὶ αὐτὸ ἔχει τὴν οικονομικὴν του πλευράν. Ἀκριβῶς δὲ ἡ οικονομικὴ πλευρὰ τοῦ προβλήματος τούτου εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία ἐμποδίζει τὴν αὔξησιν τῆς

δράσεως, καί, ἐπομένως, τοῦ κύρους τῆς Ἐκκλησίας.

Θὰ ἐπεθύμουν καί ἐγώ, ἐν συνεχείᾳ, νά πιστοποιήσω μετὰ τοῦ Μακαριωτάτου, ὅτι καλῶς βαίνει τὸ ἔργον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Ὅντως εἶναι ἔργον πολύτιμον καί σοβαρόν. Καί διὰ τοῦτο ἐπιβάλλεται νά ἐνισχυθῇ ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία δι' ὅλων τῶν μέσων, ἀλλὰ καί οἰκονομικῶς, ὥστε νά δυνηθῇ νά δικαιώσῃ πλήρως τὰς ἐλπίδας τῆς Ἐκκλησίας. Διότι δὲν πρέπει νά λησμονῶμεν, ὅτι ἰδιαιτέρως σήμερον ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ τοῦ Κυρίου: «τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἢ δὲ σαρξ ἀσθενής». Σαρξ δὲ ἐν προκειμένῳ εἶναι τὰ ὄργανα τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἀπόκτησις ὅμως τῶν καταλλήλων ὀργάνων εἶναι ἔργον μακρῶς πνοῆς. Πάντως ὅμως ὀφείλομεν ν' ἀρχίσωμεν. Καί δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι τὸ ἔργον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας εἶναι ἡ ἀρχὴ ἔργου σοβαροῦ καί ἐλπιδοφόρου. Διὰ τοῦτο ἀνάλογος θὰ πρέπει νά εἶναι καί ἡ ἐνίσχυσις μας πρὸς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν.

Ὁ Μακαριώτατος ἐτόνισεν, ὅτι οὐδεμία θρησκευτικὴ κίνησις καί τάσις, θὰ πρέπει νά μείνῃ μακρὰν καί ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ, τουναντίον, νά τελῇ ὑπὸ τὴν αἰγίδα, τὴν πνοὴν καί τὴν φροντίδα Αὐτῆς. Ὁμολογουμένως μόνον οὕτω νοεῖται ζῶσα καί πειθαρχημένη Ἐκκλησία. Ὅπου δὲ τυχὸν παρετηρήθησαν ἀσυντόνιστοι ἐνέργειαι πρέπει νά καλυφθοῦν συντόμως ἀπὸ τὴν Διοικοῦσαν Ἐκκλησίαν. Ἐξ ἄλλου μὲ καταλλήλους ὑπευθύνους χειρισμοὺς καί λύσεις ὑπαγορευόμενας ὑπὸ τοῦ κύρους καί τοῦ συμφέροντος τῆς Ἐκκλησίας εἶναι δυνατὸν νά φθάσωμεν εἰς τὸ εὐχάριστον γεγονός, τὴν ἄρσιν τοῦ γνωστοῦ ρήγματος τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν καί τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως καί τῆς γαλήνης μέσα εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς.

Ἐὰν χωρήσωμεν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπάνω εἰς τὰς γραμμάς, τὰς ὁποίας ἐχάραξεν ὁ Μακαριώτατος, θ' ἀποδειχθῇ, ὅτι ἔχομεν ἠγέτιδα Ἐκκλησίαν προσφέρουσαν ἀνυπολογίστους ὑπηρεσίας εἰς τὸ ἔθνος εἰς τόσον κρίσιμον καί ἱστορικὰς στιγμὰς, καθ' ὅς ἡ χώρα ἔχει ἀνάγκην δυνάμεως πνεύματος καί ἡγετικῶν στελεχῶν. Εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι ὁσάκις τὸ ἔθνος ἀπεμακρύνθη τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν, ὑπέστη ἠθικὰς καί ἐθνικὰς ἀβαρίας. Ἐνῶ, τουναντίον, ὁσάκις εὐρέθη πολὺ πλησίαν εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ πνεύματος τοῦ χριστιανικοῦ, ἐμεγαλύνθη.

Ἴδου διατί ἡ νέα Ἱερά Σύνοδος καλεῖται νά ἐπιτελέσῃ ἔργον κατ' ἐξοχὴν δυσχερές. Δύναται ν' ἀποτελέσῃ σταθμὸν πολιτισμοῦ χριστιανικοῦ. Δὲν μένει παρὰ νά εὐχηθῶ καί πάλιν εὐδῶσιν τοῦ ἔργου τούτου.

Μεθ' ὃ ὁ ἐκ τῶν συνοδικῶν συνέδρων πρῶτος τῆ τάξει Σεβ. Μητροπολίτης Σάμου κ. Εἰρηναῖος λαβὼν τὸν λόγον εἶπε τὰ ἀκόλουθα:

«Μὲ βαθεῖαν συγκίνησιν ἠκούσαμεν, οἱ Σύεδροι, τοὺς λόγους Σας, Μακαριώτατε, καί τοὺς λόγους τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Μαρτυροῦν τὸ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον πού κυριαρχεῖ εἰς τὴν ψυχὴν Σας ὡς πρὸς τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία, ὡς γνωστόν, εἶναι στρατευομένη. Ἀγωνίζεται καί θὰ ἀγωνίζεται δι' ὅλου τοῦ βίου της πρὸς πραγματοποιήσιν τῆς θείας ἀληθείας ἐντὸς τῆς Ἱστορίας. Ἡ πραγματοποιήσις

τῆς θείας ἀληθείας εἶναι ὁ θρίαμβος τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, πού γίνεται δύναμις λυτρώσεως τῶν λαῶν, δημιουργικὴ καί ἐκπολιτιστικὴ πορεία τῆς ζωῆς εἰς τὸν κόσμον.

Ἡ Ἐκκλησία ὡς ἀγὼν ἐπὶ τῆς γῆς δὲν θὰ παύσῃ νά ἔχη τὰ προβλήματα της. Ἐὰν ἡ ὀρθοδοξία συγκινεῖ τὸ ἔθνος, τοῦτο προέρχεται ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι ὡς θεσμὸς εἶναι σύνθεσις τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος ὡς χαροποιῶν σχήματος καί τοῦ Χριστοῦ ὡς τοῦ πληρώματος τῆς δικαιοσύνης καί τῆς ἀγάπης πού γίνεται ὁ βαθύτερος σκοπὸς τῆς Ἱστορίας. Οἱ σκοποὶ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι κατ' ἐξοχὴν πνευματικοί, ἀλλὰ, διὰ νά ἐπιδιαχωθοῦν οὗτοι, εἶναι ἀπαραίτητα τὰ οἰκονομικὰ μέσα, καί πολὺ ὀρθῶς ἡ Μακαριότης Σας, μαζί μὲ τοὺς πνευματικούς σκοποὺς τῆς Ἐκκλησίας ἐτόνισεν τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπιδιώξεως τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου καί τῆς ἐξασφάλσεως τῶν οἰκονομικῶν βάσεων τῆς Ἐκκλησίας. Καί οἱ σκοποὶ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ὡς τοῦ θεσμοῦ, μέσῳ τοῦ ὁποίου ἐπιδιώκεται ἡ δημιουργία ἐμπνευσμένων στελεχῶν τῆς Ἐκκλησίας, καί ἡ σύνταξις τῶν οἰκονομικῶν δυνάμεων της, ἐγγείρουν σπουδαιότατα προβλήματα, τῶν ὁποίων τὴν λύσιν πρόκειται νά ἐπιδιώξῃ ἡ Ἱ. Σύνοδος ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῆς Μακαριότητός Σας καί μὲ τὴν σύμπραξιν τῆς Πολιτείας. Τὸ κύρος Σας, Μακαριώτατε, τὸ ὁποῖον ἔχετε συσσωρεύσει ἀπὸ τοὺς ἐκκλησιαστικούς καί ἐθνικούς ἀγῶνάς Σας, ἡ σοφία τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἡ ὁποία τῷ ἐπιτρέπει νά ἔχη βαθεῖαν κατανόησιν τοῦ θεσμοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἐντὸς τῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους, εἶναι ἐγγυήσεις, ὅτι αἱ λύσεις τῶν σημερινῶν προβλημάτων τῆς Ἐκκλησίας θὰ εὐδωθοῦν. Ἡμεῖς οἱ Σύεδροι θὰ εἴμεθα εὐτυχεῖς, ὅταν ἐντὸς τῶν ἀρμοδιοτήτων μας καί ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεων μας συμπράξωμεν εἰς τὴν κοινὴν προσπάθειαν. Ὁ Κύριος ἅς φωτίσῃ καί ἐνισχύῃ ὅλους μας πρὸς τὸ καλόν, πρὸς ἐπαύξησιν τοῦ γοήτρου τῆς Ἀγίας μας Ἐκκλησίας».

Ἡ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

Ἡ δημοσιευθεῖσα ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διαπρεποῦς Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Βασιλείου Μ. Βέλλα, ἀρίστη ἐκθεσις περὶ τῶν πεπραγμένων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, κατὰ τὸ δεῦτερον ἀπὸ τῆς οὐσιαστικῆς λειτουργίας τοῦ νεαροῦ τούτου ἐκκλησιαστικοῦ θεσμοῦ ἔτος, συγκινεῖ βαθύτατα καί πληροὶ ἀγαλλιάσεως πᾶσαν Ὀρθόδοξον Χριστιανικὴν Ἑλληνικὴν καρδίαν, πονοῦσαν διὰ τὴν ἀγιωτάτην Ἐκκλησίαν ἡμῶν καί εἰλικρινῶς ἐπιθυμοῦσαν τὴν ἐν τῇ ζωῇ καί τῇ δράσει αὐτῆς ἀναβίωσιν τῆς ἀρχαίας καλῆς πνευματικῆς αὐτῆς καρποφορίας. Ὅτι ἐπετελέσθη ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, εἰς διάστημα ἐνὸς μόνον ἔτους, καί μάλιστα εἰς καιροὺς λίαν χαλεποὺς καί πονηράς ἡμέρας καί ὑπὸ τὰς γνωστὰς μάλιστα τραγικὰς συνθήκας, δι' ὧν εἰς τὸ παρελθόν ἔτος διήλθεν ὁ μαρτυρικὸς Ἑλληνικὸς λαὸς καί ἡ μετ' αὐτοῦ συγ-

κακοπαθήσασα Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, δοξάζει ὄντως τὴν Ἐκκλησίαν καὶ δικαιολογεῖ πᾶσαν ἀπὸ μέρους αὐτῆς τιμὴν πρὸς τοὺς ἐν τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ ἐκκλησιαστικούς ἐργάτας, καὶ δὴ τὸν ἐμπνευσμένον καὶ ὑπέροχον Γενικὸν αὐτῆς Διευθυντὴν. Διότι εἰς αὐτὸν κυρίως ὀφείλεται ἡ διάπλασις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, εἰς «φυτώριον εὐθαλὲς καὶ καρποφόρον», κατὰ τὸν ὠραῖον χαρακτηρισμὸν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου. Δι' ὅσων πολυτιμῶς διηκόνησεν ἄχρι τοῦδε τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ ὁ κ. Βέλλας συνέδεσεν ὠραιότατα τὸ ὄνομα αὐτοῦ μετὰ τὴν νεωτέραν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Δόξα, λοιπὸν καὶ τιμὴ, μετὰ τὰς πρὸς τὸν Κύριον τοῦ ἀμπελώνος εὐχαριστίας, εἰς τὸν ἄξιον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Γενικὸν Διευθυντὴν. Καὶ εὐγνώμονες πρὸς τὴν μνήμην τοῦ ἐκλιπόντος Ἀρχιεπισκόπου Δαμασκηνοῦ στοχασμοί, ὅτι εἰς οὕτως ἱκανὸν καὶ ἐμπνευσμένον ἄνδρα, μετ' εὐγενῆ καρδίαν καὶ φωτεινὸν νοῦν καὶ στιβαράς, πνευματικὰς χεῖρας, ἐνεπιστεύθη τὴν νεόφυτον Ἀποστολικὴν Διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας. Μετὰ τὰς τόσας ἀντιδράσεις ἐκ μέρους φίλων καὶ ἐχθρῶν, μετὰ τὰς τόσας ὑποψίας καὶ εἰρωνίας καὶ τοὺς ἀδικαιολογήτους σκεπτικισμοὺς τῶν πολλῶν, τὰ ὠραῖα περὶ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ὄνειρα γίνονται πραγματικότης. Περὶ τούτου ὁμιλοῦσιν οἱ ἐν τῇ ἐκθέσει ἀριθμοὶ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ πράγματα καὶ γεγονότα, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ εὐσταθήσῃ πλέον οὐδεὶς δισταγμὸς καὶ οὐδεμία ἀμφιβολία. Ἔχει ἤδη ἡ Ἐκκλησία διὰ τῆς Ἀποστολικῆς αὐτῆς Διακονίας εὐθυνομένην τὴν ὁδὸν τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς καὶ πλουτιζόμενον ὁσημέραι τὸ ταμεῖον αὐτῆς τὸ πνευματικὸν διὰ τῶν ἀναγκαιούτων αὐτῇ ἐφοδίων καὶ μέσων εἰς ἀνταπόκρισιν αὐτῆς οὐσιαστικῆν καὶ λυσιτελεῖ πρὸς τὰς συγγρόνους πνευματικὰς ἀνάγκας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος.

Αἱ ψυχαὶ τῶν ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ καὶ ὠραίου τοῦτου ἔργου προεργασθέντων καὶ ἐν Κυρίῳ ἤδη κεκοιμημένων Ἱεραρχῶν, ἐν οἷς ἰδιαιτέρας μνείας ἄξιοι εἶναι ὁ μακαριστὸς Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος καὶ Μητροπολίτης Ἀρτης Σπυριδῶν, καὶ οἱ ἐπιζήσαντες αὐτῶν καὶ διακονοῦντες εἰσέτι τῇ Ἐκκλησίᾳ Σεβασμιώτατοι ἐν Χριστῷ ἄδελφοὶ ἅγιοι Δημητριάδος, Φιλίππων, Χίου, Σύρου καὶ εἴ τις ἕτερος, δύνανται νὰ θεωρήσωσιν ἑαυτοὺς δεικνυμένους δι' ὅσα ὑπὲρ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας συνέβαλον, αὐτοὶ πρῶτοι τονίσαντες τὴν ἀνάγκην τῆς ἰδρύσεως τοῦ θεσμοῦ καὶ αὐτοὶ περισσότερον μοχθήσαντες ὑπὲρ αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἴδρυσιν καὶ τὰ πρῶτα βήματα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Δυνάμεθα, ἤδη, μετὰ τὴν ἐκθεσιν τῶν πεπραγμένων, νὰ εἰμεθα βέβαιοι ὅτι, τοῦ Κυρίου συνεργούντος, τὸ «νεαρὸν φυτώριον» τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας θὰ ἀυξηθῇ καὶ ὡς δένδρον μέγα θὰ ἔχη συντόμως κατασκηνούντα εἰς τοὺς κλάδους αὐτοῦ πάντα τὰ πτηνὰ τοῦ πολυμε-

ροῦς καὶ πολυτρόπου ἔργου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπόκειται ὅμως τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ δὴ τοῖς Ἐπισκόποις αὐτῆς καὶ τῷ περὶ αὐτοὺς Ἱερῷ Κλήρῳ καὶ πιστῷ λαῷ, ὅπως μετὰ πολλῆς ἀγάπης περιβάλλωσι πάντοτε τὸν θεσμόν καὶ μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ κατὰ πάντα δυνατὸν τρόπον βοηθῶσι τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν καὶ παρέχωσιν αὐτῇ τὰ ἀπαιτούμενα ἠθικὰ καὶ ὑλικά μέσα, εἰς διακονίαν εὐρεῖαν καὶ ἀξίαν τῆς μεγάλης αὐτῆς κλήσεως. Διότι δὲν πρέπει ἡ ἀπόδοσις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας νὰ περιορισθῇ ὑπὸ τῆς σημερινῆς οικονομικῆς αὐτῆς ἀντοχῆς, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατὸν διὰ τῆς συνδρομῆς τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἀυξηθῶσι σὺν τῷ χρόνῳ κατὰ πολὺ τὰ οικονομικὰ μέσα, διὰ τῶν ὁποίων ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία θὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς πολλὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς.

Τούτου χάριν ἐνδείκνυται, φρονῶ ταπεινῶς, ἡ, κατὰ τὰ σήμερον κρατοῦντα, ἐκπόνησις καὶ σύνταξις εἰδικῶν μελετῶν καὶ εἰδικῶν σχεδίων τόσων, ὅσας αἱ ἀνάγκαι τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἀπαιτοῦσιν. Βάσει τῶν σχεδίων τούτων, ἕκαστον τῶν ὁποίων θέλει ἀκολουθεῖ ὠρισμένη εἰδικὴ προσπάθεια, θὰ πληρῶνται, κατὰ σειράν προτεραιότητος, αἱ ἀνάγκαι τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Ἐπειδὴ δὲ ὁ κατὰ τὸ προσεχές ἔτος ἑορτασμὸς τῆς χιλιοστῆς ἐνεακοσιοστῆς ἐπετελεῖ τῆς εἰς Ἑλλάδα καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὴν λοιπὴν Εὐρώπην μεταδόσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ ὑπὸ τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου εἶναι μία καλὴ εὐκαιρία πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Ἀποστολικοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἔργου, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἑορτασμοῦ καὶ εἰς τιμὴν τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου, ὑποδεικνύω εἰδικὴν λογίαν ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ Μονῇ Πετράκῃ συγκροτημάτων τῆς Σχολῆς καὶ τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου ἢ ἐτέρας πλέον ἐπιγούσης ἀνάγκης τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Ἡ καλλιτεχνηθεῖσα ἤδη ἀναμνηστικὴ εἰκὼν τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου μετ' εἰδικὸν ἐπ' αὐτῆς ἐπίγραμμα «εὐλογία τῆς Ἐκκλησίας εἰς ἀνάμνησιν . . . . καὶ συνδρομὴν ὑπὲρ . . . .» ἄς διατεθῇ εἰς τὸν μέγιστον δυνατὸν ἀριθμὸν ἀντιτύπων ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Ἰανουαρίου δι' εἰδικῆς «ἐκστρατείας» ἐξυπηρετοῦσης τὸ «σχέδιον» τοῦ προσεχοῦς ἔτους. Ἄν ἡ ἐν λόγῳ εἰκὼν, εἰς ἔκδοσιν πολυτελεῖ διὰ τοὺς εὐπόρους ἐνορίτας τῶν μεγάλων πόλεων καὶ εἰς ἐτέραν ἔκδοσιν ἀπλοστέραν διὰ τὸν ὑπόλοιπον λαόν—δραχμῶν πέντε χιλιάδων ἢ πρῶτη καὶ δύο ἢ μιᾶς ἢ δευτέρα—κυκλοφορήσῃ εἰς ἐν περίπτου ἑκατομμύριον ἀντιτύπων, θὰ συγκεντρωθῇ, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων, πᾶσαν χρηματικὴν ἐνὸς καὶ πλέον δισεκατομμυρίου δραχμῶν, ὅπερ θὰ εἶναι ὑπὲρ ἀρκετὸν διὰ τὴν πραγμάτωσιν ἐνὸς σχεδίου. Οἴκοθεν νοεῖται ὅτι τὸ Κέντρον θὰ ἐτοιμάζῃ διὰ τὰς τοιαύτας ἐκστρατείας ἅπασαν τὴν ἐργασίαν καὶ ἅπαν τὰ ἀναγκαῖον ὑλικόν, διαφημιστικὰ ἐντυπα, ἐγκυκλίους κ. λ. π. ὥστε αἱ Μητροπόλεις νὰ δύνανται εὐχερῶς καὶ ταχέως νὰ ἐπιτελῶσι

τό δι' αὐτὰς ὑπολειπόμενον μέρος τοῦ ἔργου.

Καί ταῦτα μὲν, ὡς πρὸς τὰ κατ' ἔτος σχέδια καὶ τὰς εἰδικὰς ἐκστρατείας. Δύναται ὁμοίως, σὺν τούτοις καὶ πλὴν τῆς ἐν τῇ ἐκθέσει προτεινομένης Ἱεραποστολικῆς Ἀδελφότητος, νὰ ἰδρυθῆ καὶ Πανελληνιον Σωματεῖον, σκοπὸν ἔχον τὴν ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν συνδρομὴν τῶν μελῶν αὐτοῦ εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Τὰ μέλη τοῦ Σωματείου τούτου, δυνάμενα νὰ ὀνομασθῶσι «Τέκνα τῆς Ἐκκλησίας» ἢ ἄλλως πως, θὰ εἶναι μέλη βοηθητικὰ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, δὲν θὰ εἶναι δὲ μικρὰ ἢ συνδρομὴ αὐτῶν, ἐὰν ὡς σκοπὸν αὐτοῦ τὸ Σωματεῖον ἔχη ὅσα περίπου διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Καταστατικοῦ ὁμοίου τύπου Ἀδελφότητος ἰδρυθείσης παρ' ἡμῶν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἱερᾷ Μητροπόλει. «Σκοπὸς τῆς Ἀδελφότητος εἶναι ἢ μετὰ τῆς Ἐκκλησίας συνεργασία καὶ ἠθικὴ καὶ ὕλικὴ συνδρομὴ αὐτῆς καὶ τῶν μελῶν αὐτῆς πρὸς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν καὶ τὸ παρ' αὐτῇ Παράρτημα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εἰδικῶς καὶ γενικώτερον, πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, διὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῆς παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ Ἀποστολικῆς Διακονίας. Ἡ ἐν λόγῳ συνδρομὴ καὶ συνεργασία καὶ πᾶσα ἐν γένει πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ὑπηρεσία τῆς Ἀδελφότητος καὶ τῶν μελῶν αὐτῆς καθορίζεται παρὰ τῆς οἰκείας κανονικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ἢ Ἀδελφότης καὶ τὰ μέλη αὐτῆς ὀφείλουσι πνευματικὴν ἐν Χριστῷ ὑπακοὴν καὶ πειθαρχίαν, ἐκτελοῦντες προθύμως τὰς ἀποφάσεις καὶ ἐντολάς αὐτῆς εἰς περιφρούρησιν τῶν δικαίων τῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς. Ὡς ἰδιαίτερον τῆς Ἀδελφότητος καὶ τῶν μελῶν αὐτῆς καθήκον θέλει θεωρεῖσθαι ἢ καταβολὴ πάσης δυνατῆς προσπάθειας διὰ τὴν ἐπιτυχῆ λειτουργίαν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, τὴν ἐν γένει θρησκευτικὴν διάπλασιν τῆς κοινῆς καὶ τὴν εὐρείαν διάδοσιν τῶν θρησκευτικῶν τῆς Ἐκκλησίας βιβλίων καὶ περιοδικῶν καὶ παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ ἐντύπου, διὰ τοῦ ὁποιοῦ ἢ Ἐκκλησία ἤθελεν ἐπιδιώξει τὴν θρησκευτικὴν μόρφωσιν τοῦ Λαοῦ καὶ τὸν καταρτισμὸν τῶν πιστῶν εἰς καλοὺς χριστιανικοὺς χαρακτήρας».

Νομίζω ὅτι δὲν εἶναι ὑπερβολή, ἂν ὑπολογισθῆ, ὅτι εἶναι δυνατόν τὸ τοιοῦτον μοναδικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Σωματεῖον νὰ περιλάβῃ καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα διακοσίας τοῦλάχιστον χιλιάδας μελῶν. Καὶ μόνον δὲ χιλίων δραχμῶν συνδρομὴ ἐκάστον μέλους κατὰ μῆνα θὰ δίδῃ εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν κατ' ἔτος δύο χιλιάδας διακόσια ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἐξ ὧν, μετ' ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων καὶ ποσοστοῦ ἐνισχύοντος τὰ ἐν ταῖς Μητροπόλεσι Παραρτήματα, θὰ ἔχη πάντως τὸ Κέντρον καθαρὸν μόνιμον ἐτήσιον ἔσοδον ἐν τοῦλάχιστον δισεκατομμύριον δραχμῶν.

Εἶναι ταῦτα, μετὰ τὴν δημοσιευθεῖσαν ἐκθε-

σιν τῶν πεπραγμένων, ὄνειρα, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ πραγματοποιηθῶσι;

† Ο Ἐδέσσης καὶ Πέλλης ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

ΝΕΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ

ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Κατόπιν σχετικῶν εἰσηγήσεων ἠδέχθη σημαντικῶς ἢ βοήθεια τῶν Ξένων Ἐκκλησιῶν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.

Τελευταίως ἀπεστάλησαν εἰς τὸν καθηγητὴν κ. Ἀμίλκαν Ἀλιβιζάτον τὰ κάτωθι ποσὰ καὶ εἶδη:

- 1) 3317 λίραι Ἀγγλίας ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῶν «Μαθητῶν» τῆς Ἀμερικῆς, διὰ τὴν προσεχῶς ἰδρυομένην Σχολὴν διακονιστῶν, διὰ τοὺς πρόσφυγας ἱερεῖς καὶ διὰ τὴν Ἱ. Σχολὴν Λαμίας.
- 2) 4000 δολλάρια ἐκ μέρους τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Νέας Ζηλανδίας διὰ τὴν ὡς ἄνω Σχολὴν Διακονιστῶν, διὰ τὸ ἰδρυθησόμενον σανατόριον κληρικῶν Πεντέλης καὶ διὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν κατεστραμμένων ναῶν.
- 3) 15 μῆχαναὶ πολυγράφων διὰ τὰς Ἱ. Μητροπόλεις.
- 4) 12 ἐπι πλέον μπάλες μαλλίνου μαύρου ὑφάσματος διὰ ράσα ἱερῶν.
- 5) 2 μπάλες ὑφάσματος πολυτελεστέρου διὰ ράσα ἀρχιερέων.
- 6) 1250 μεγάλες μπάλες μεταχειρισμένου ἱματισμοῦ καὶ 15 κιβώτια ὑποδημάτων.
- 7) 1500 κιβώτια διυλισμένου λαρδιοῦ.
- 8) 1180 σάκκοι ὄσπριων.
- 9) 100 κιβώτια σάπωνος.
- 10) 350 βαρέλια γάλα.
- 11) 500 σάκκοι ζακχάρεως.
- 12) 2000 κιβώτια μακαρόνια.
- 13) 394 δοχεῖα σπορελαίου.
- 14) 1665 κιβώτια βοείου κρέατος.
- 15) 1665 κιβώτια χοιρινοῦ κρέατος.
- 16) 200 βαρέλια κακάο.
- 17) 9 κιβώτια βιβλία, ὡς καὶ διάφορα ἄλλα εἶδη εἰς μικροτέρας ποσότητας.

Τὰ ὡς ἄνω εἶδη παρεπέμφθησαν εἰς τὴν Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν Ἀνοικοδομήσεως καὶ σχέσεων μετὰ τῶν Ξένων Ἐκκλησιῶν, ἥτις, κατὰ τὰς γενομένας ἐκ μέρους τῶν δωρητῶν ὑποδείξεις καὶ κατὰ τὰς ὑπαρχούσας ἀνάγκας, διένειμε καὶ διανέμει ταῦτα διὰ τῶν Ἱ. Μητροπόλεων εἰς τοὺς ἀνταρτοπλήκτους, διὰ ἱερατικὰς Σχολὰς καὶ τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Ὀρφανοτροφεῖα. Ἐπὶ πλέον δὲ ὁ καθηγητὴς κ. Ἀλιβιζάτος εἰδοποίηθῃ ὅτι τῷ ἀπεστάλησαν ἤδη 60.000 λίτραι σίτου καταλλήλου διὰ σποράν.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ «ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ»

Ἡ γονυκλισία τῆς Κυριακῆς

Κύριε Διευθυντά,

Παρακολουθήσας τὴν ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» δημοσιευθεῖσαν περὶ γονυκλισίας μελέτην τοῦ κ. Ἐνισλείδου, ἐξεπλάγην διὰ τὸν τόσον ἀπερίσκεπτον ὑπ' αὐτοῦ χαρακτηρισμὸν τῶν κατὰ τὴν Ἱερὰν στιγμήν τῆς εὐλογίας τῶν τιμίων Δώρων κλινόντων γόνου εὐλαβῶν λευιτῶν ὡς «φαρισαϊκῶς θρησκευόντων».

Ἐπειδὴ καὶ ἐγὼ περιλαμβάνομαι εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην, οὐ μόνον αὐτὸς γονυπετῶν, ἀλλὰ καὶ τοὺς χριστιανοὺς καὶ ἰδίᾳ τὰ παιδιά καὶ τοὺς κατηχητὰς καὶ τὰς κατηχητριάς συμβουλευὼν νὰ πράττουν τοῦτο, νομίζω ἑμαυτὸν δικαιούμενον νὰ ἀπορήσω πῶς θεολόγος ἀνὴρ διὰ τοιοῦτο ζήτημα κατηνάλωσε τόσας μελέτας καὶ ἐχρησιμοποίησε τοιαύτην ἄκκοσμον φρασεολογίαν κατὰ χιλιάδων εὐσυνειδήτων χριστιανῶν διὰ νὰ ἀμυθῆ τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων. Καὶ ἡμεῖς γνωρίζομεν τοὺς ἱεροὺς κανόνους, ἐν ὀνόματι τῶν ὁποίων ἀποκαλούμεθα ὑπ' αὐτοῦ «φαρισαῖοι», ἐκεῖνος ὁμοίως φρονεῖ ἀγνοῶν ὅτι οὗτοι ἀποβλέπουν εἰς τὴν ἀνακούφισιν τῶν *μεγαλοσχημῶν ἀσκητῶν* κατὰ τὰς Κυριακάς καὶ τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα, καθ' ἃς δὲν ἀμαρτάνουν ἂν δὲν ὑποβληθῶν εἰς τοὺς μεγάλους κόπους τῶν πολλῶν ἑκατοντάδων ἐδαφιαίων μετανοιῶν ποὺ κάμνουν κατὰ τὰς ὑπολοίπους ἡμέρας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

«Ἄνευ προηγουμένου».

Ἡ ὄντως πρωτοφανής θριαμβευτικὴ ἐπιτυχία τοῦ πρωτοβουλία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου διοργανωθέντος παλλαϊκοῦ συναγερμού διὰ τὸ «δέμα ἐπαναπατρισμοῦ» τῶν ἑκατοντάδων χιλιάδων συμμοριοπλήκτων ὁμολογήθη ὑπὸ πάντων ὡς «ἄνευ προηγουμένου». Οὐ μόνον ἡ καθ' ὅλου πολυσχιδεστάτη διοργάνωσις αὐτοῦ ὑπῆρξε καὶ κατὰ τὰς ἐλαχίστας ἐπιλεπτομερείας σοφωτάτη εἰς πάσας τῆς τὰς προβλέψεις, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκτέλεσις πράγματι ἄφθαστος, λαμβανομένων μάλιστα ὑπ' ὄψιν καὶ τοῦ πλήθους τῶν χρησιμοποιηθέντων προσώπων, καὶ τοῦ τυπικῶς ἀνομοιογενοῦς τοῦ μετασχόντος ἀνθρωπίνου ὕλικου, μάλιστα

Τὴν «κανονικὴν» του ταύτην ὑπερευαισθησίαν θὰ ἤθελον νὰ δείξῃ ὁ κ. Ἐνισλείδης δι' ἄλλας ἀντικανονικὰς ἀπρεπείας ἐμπιπτούσας πάντως εἰς τὴν ἄμεσον καὶ τοῦ ἰδίου ἀντίληψιν. Καὶ διὰ νὰ ἀναφέρω προχείρως μίαν μόνον πασίγνωστον περίπτωσιν, τὸ ὅτι δηλ. πολλοὶ χριστιανοὶ προσερχόμενοι πρὸ τοῦ ἀρχιερέως κλίνουν γόνυ καὶ δις καὶ πολλάκις, τινὲς δ' ἐξ αὐτῶν μάλιστα ποιοῦντες καὶ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ. Δὲν θὰ ἔπρεπε διὰ τὸ πραγματικῶς ἐφάμαρτον τοῦτο νὰ ἐξεγερθῇ δριμύτερος ὁ θεολόγος καθηγητὴς συμβουλευῶν περιουσιῶν εἰς χειροφίλημα; Προκειμένου δὲ περὶ ἱερέων, δὲν θὰ ὄφειλε νὰ κακίσῃ τοὺς ἐξ αὐτῶν μὴ γονυκλιτοῦντας κατὰ τὴν εἰς ἄλλας ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος στιγμὴν τοῦ ἁγιασμοῦ τῶν τιμίων Δώρων; Φαρισαῖσμον δὲν ὀφλισκάνουν οἱ ἐν κατανυκτικῇ εὐλαβείᾳ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα κλίνοντες τὸ γόνυ εὐσεβεῖς λειτουργοὶ καὶ πιστοί.

Ἄλλαχοῦ ζητητέος.

† Ὁ Αἰτωλὸς Ἀκαρνανίας ΙΕΡΟΘΕΟΣ

Λειτουργικαὶ ἀσυναρτησίαι

Κύριε Διευθυντά,

Παραπεδημένων ἀπὸ τινων ἡμερῶν ἐν Ἀθήναις ἐπεσκέφθην γειτονικὸν χωρίον καὶ ἐκκλησιασθεῖς εἰς τὸν ὠραιότατον ναὸν τοῦ ἵκκουσα κατὰ τὴν Μεγάλην Εἴσοδον τοῦ Ἱερέως μνημονεύοντος, «ὑπὲρ ἀναπαύσεως... μνησθεῖν Κύριος ὁ Θεός...».

Καὶ τοῦτο μὲν δὲν θὰ εἶχε μεγάλην σημασίαν, ὅσον μεγαλυτέραν σημασίαν εἶχεν ἡ ἐλείνη ἐμφάνισις τῆς ἱερατικῆς ἀμφιέσεως τοῦ λειτουργοῦ, τοῦ ὁποίου τὸ φερόνιον, λευκὸν κατ' ἀρχὴν, εἶχεν ἀπολέσει πρὸ πολλοῦ τὸ ἀρχικὸν του χρώμα.

Ἐκκλησιασθεῖς ὁμῶς κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ὅχι πλέον εἰς τὸν ναὸν τοῦ χωρίου, ἀλλὰ εἰς κεντρικώτατον ναὸν τῆς πρωτεύουσας; ἤλιεσα τοὺς ἐξῆς δύο πρώτου μεγέθους μαργαρίτας, τοὺς ὁποίους ἐσκόρπισε λίαν ὑπερρφάνως μάλιστα ὁ κατὰ τὰ λοιπὰ καλὸς λειτουργὸς τῆς ἡμέρας ἐκείνης:

Εἰς τὴν Μεγάλην Εἴσοδον ἐμνημόνευεν: «Ἐπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν... μνησθεῖν Κύριος ὁ Θεός...».

Εἰς δὲ τὴν εὐχὴν «Ἄξιον καὶ δίκαιον...» μετὰ τὸ «Ἐξαιρέτως...» ὅτε μνημονεύονται οἱ ἀπ' αἰῶνος ἅγιοι («τοῦ Τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου...» κλπ.) ὁ λειτουργὸς μεταξὺ τῶν εἰς γενικὴν ἀναφερομένων ὁμάδων τῶν ἁγίων προσέθηκεν: «ἡ παγκόσμιος ὕψωσις τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιῦ Σταυροῦ» (sic!).

Καὶ ὁ μὲν τελευταῖος οὗτος μαργαρίτης δὲν ἐσκανδάλισεν εἰ μὴ τὸν γράφοντα, ὥστις ἤκουεν ἐν τῷ Βήματι τὴν μυστικὴν εὐχὴν. Ἄλλὰ διὰ τὸ μνημόσυνον τῆς Μεγάλης Εἰσόδου, δὲν θὰ ἦτο προτιμότερον, πρὸς ἀποφυγὴν γελοιοτήτων καὶ ἀσυναρτησιῶν, νὰ περιορίζωνται οἱ λειτουργοὶ ἱερεῖς εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ τυπικοῦ τῆς Ἐκκλησίας μας καθιερωμένον σεμνότατον καὶ περικτικώτατον, «Πάντων ἡμῶν...»;

Ἀθῆναι 16/9/49.

Μετὰ πάσης τιμῆς
Παραπεδημένος Ἐπαρχιώτης

δὲ πάντων τοῦ ἐθελοντικοῦ χαρακτήρος πάντων τῶν εἰς τὸν συναγερμὸν συνεργασθέντων. Τοῦτο δὲ, διότι πάσας τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας τῶν κοπιασάντων πρὸς ἐπιτυχὴ διεξαγωγὴν τῆς μεστῆς τόσον εὐθύνων ἐξορμήσεως ἔφλεξεν ἡ αὐτὴ ἐνιαία συναίσθησις τοῦ πρὸς τὸν πάσχοντα πλησίον ἱερωτάτου καθήκοντος, ἡ ἀγάπη ἣτις «οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς», διὸ καὶ «πάντα στέλει» καὶ «ὑπομένει» καὶ «οὐδέποτε ἐκπίπτει» ὅταν εἴνε γνησίως χριστιανικὴ. Δι' ὅλου τοῦ τόσον πολυπλεύρου καὶ πολυμύχθου ἔργου ἐν πνεῦμα διῆκε, μία ἐνιαία ψυχὴ διέτρεχε πάσας αὐτοῦ τὰς φάσεις, τοὺς πάντας δὲ καὶ τὰ πάντα ἐνεψύχον τοῦ Πρωθιεράρχου τὸ ἐνδιαφέρον τὸ ἀγρυπνον, ἐν ἑαυτῷ ἐνσαρκοῦν τὴν θαλαπνὴν τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας στοιρῶν ὑπὲρ τῶν δοκιμαζομένων στρουθίων τῆς.

Ἄφθαστος λαός.

Ἄλλ' ἂν ἡ λαμπρὰ τῆς ἐξορμήσεως διοργάνωσις ἀποδεικνύει τί σημαίνει διὰ πᾶν πολὺπλοκον ἐργεῖσμα ἢ κατὰ ἐνιαῖον σύστημα καὶ ὑπὸ θερμορῶν πνοῆν διεξαγωγὴ τῆς, ἢ ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει τοὺς πάντας καταπλήξασα τρωασιὰ ἀπόδοσις τοῦ ὑπὲρ τῶν συμμοριοπλήκτων συναγερμού διεπίστωσεν ὁποίους θησαυροὺς χριστιανικῆς ἀλληλεγγύης ἐγκρύπτει εἰς τὰ στήθη του ὁ εἰς ἀγάπην καὶ πατριωτισμὸν ἄφθαστος ἑλληνικὸς λαός. Εἰς τὸ πρωθιεραρχικὸν προσκλητήριον ἢ ἑλληνικὴ κοινωνία σύμπασα ὠρθώθη ὡς εἰς χριστιανοῦ ἑλληνα, μετὰ τὸ διάταξόν του «παρὼν» διαδηλώσας ὅτι εἶναι ἔτοιμος εἰς πᾶσαν ὑπὲρ τῶν δεινοπαθόντων ἀδελφῶν του θυσίαν. Ἐν τῷ συνόλω τῶν δέ, πράγματι, οἱ δόται τῶν «δεμάτων» διετρέψαν πνεῦμα θυσίας πραγματικῆς, εἰς πλείστας δὲ περιπτώσεις ἐπανελήφθη κυριολεκτικῶς ὁ «ὀβολός» τῆς εὐαγγελικῆς χήρας. Ἡ ὑπὲρ τοῦ «δέματος ἐπαναπατρισμοῦ» ἀρχιεπισκοπικὴ ἔκκλησις ἀνέδειξε τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς ἡμέραν δημοψηφίσματος πλησμονῆς ἑλληνικῆς ἀγαπήσεως, καταλαμβάνουσαν εἰς τὸ ἡμερολόγιον τοῦ ἑλληνικοῦ ψυχικοῦ πολιτισμοῦ πρωτεύουσας θέσιν. Ὅταν ἔχωμεν τοιαύτην Ἐκκλησίαν καὶ τοιοῦτον λαόν, τὸσον ἀρρηκτικῶς συνδεδεμένον πρὸς τὴν μητέρα τὴν Ἐκκλησίαν, πᾶσα αἰσιοδοξία διὰ τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν πραγματικότητα ὀφθαλμοφανῶς.

Ὁ τύπος.

Σύμπας ὁ ἡμερήσιος τύπος συνέδραμε τὸν ὑπὲρ τῶν συμμοριοπλήκτων φιλανθρωπικὸν τῆς Ἐκκλησίας ἀγῶνα κατὰ τρόπον πράγματι συγκινητικόν. Οὐ μόνον διὰ τῆς ἀναγραφῆς τῶν διαφωτιστικῶν λεπτομερειῶν τῆς διοργανώσεως τοῦ ὑπὲρ τοῦ «δέματος τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ» συναγερμοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἐνθουσιώδους ἐξάρσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς προσπαθείας ἀπέδειξεν ἑαυτὸν ἐνθερμον συνεργάτην τῆς Ἐκκλησίας, εὐεργετικώτατον παράγοντα εἰς ἀνάδειξιν τῶν ψυχικῶν ἀρετῶν τῆς φυλῆς, πιστὸν ἐργάτην τοῦ ἀληθινοῦ του προορισμοῦ, πολὺτιμον καθοδηγὸν τῆς ἑλληνικῆς γνώμης εἰς ὅ,τι ὑψηλόν, ἀληθὲς καὶ ὠραῖον.

Μὴ δυνάμενοι νὰ ἀναπαραγάγωμεν ἐνταῦθα ὅσα σχετικὰ ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ ἡμερησίῳ τύπῳ, περιοριζόμεθα νὰ παραθέσωμεν ὀλίγιστα τινὰ δείγματα, προχείρως ὅλα καὶ ἐν μεγίστῃ σπουδῇ καὶ συντο-

μία σταχυολογηθέντα ἐκ τελευταίων τινῶν κειμένων προδ ἡμῶν φύλλον.

«Πρωτοφανής, πραγματικά θριαμβευτική ἢ ἐπιτυχία τοῦ χθεσίου ἔρανο. Ὅλοι ἔδωσαν μὲ τὴν καρδιά τους. Κανείς δὲν ἀπουσίασεν ἀπὸ τὸ προσκλητήριο. Καὶ οἱ πλέον πτωχοὶ δὲν ὑστερήσαν εἰς γενναιοδορίαν. Ὑπῆρξεν ἕνας ἀληθῆς συναγεμῶς ψυχῶν, μία ἡμέρα ἀλησμόνητος, κατὰ τὴν ὁποίαν διετρανώθη, μὲ τὸν πλέον ἐμπρακτον τρόπον, πόσον βαθειὰ αἰσθάνονται οἱ Ἕλληνες τὴν ἀλληλεγγύην μεταξύ των ἐνώπιον τῆς δυστυχίας. Ὅ,τι ἐγινε χθὲς εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς προδικάζει περὶ τῆς ἐπιτυχίας, πού θὰ σημειώσῃ ἀσφαλῶς τὸ δέμα τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ εἰς τὰς πόλεις τῶν ἐπαρχιῶν. Βεβαίως καὶ οἱ λοιποὶ Ἕλληνες δὲν θὰ ὑστερήσουν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος πρὸς τοὺς συμμοριοπλήκτους.»

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς χθεσινῆς ἐξομύσεως διὰ τὸ δέμα τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ ὑπερέβησαν πᾶσαν προσδοκίαν. Ὁ λαὸς τῶν δύο πόλεων καὶ τῶν περιχώρων ἔσπευσε ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν ὑπὲρ τῶν ταλαιπωρημένων ἀπὸ τοῦ συμμοριτικῆς ἀδελφῶν μας μὲ ἕνα πελώριον «ΝΑΙ».

Εἶναι καταπληκτικὴ ἡ προθυμία, μὲ τὴν ὁποίαν προσέφερον τὰ δέματα τῶν οἰ κατοικοὶ τῶν δύο πόλεων—πλούσιοι καὶ πτωχοὶ—εἰς τὸν χθεσινὸν πάνδημον συναγεμῶν τῆς Ἐκκλησίας ὑπὲρ τῶν ἐπαναπατριζομένων συμμοριοπλήκτων. Ἀπέβη δηλαδή ἡ ἐθνικὴ αὐτὴ προσπάθεια ἕνα ἀληθινὸν δημοψήφισμα ἀγάπης, πού ἀπέδειξεν ὅτι ἡ ἑλληνικὴ καρδιά εἶνε πάντοτε ἐτοιμὴ ν' ἀκούῃ τὴν φωνὴν τοῦ καθήκοντος. (Ἔθνος)

«Ἡ Ἐκκλησία πού ἐσκέφθη, ὠργάνωσε καὶ ἐπραγματοποίησε τὴν προχθεσινὴν θριαμβευτικὴν ἐξόμυσιν, εἶναι ἀξία τῆς ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης. (Καθημερινή)

«Ἐδειξεν ὁ λαὸς τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀλληλεγγύην του πρὸς τοὺς πρόσφυγας, καὶ ἡ ἑλληνικὴ Ἐκκλησία τὴν ὀργανωτικὴν τῆς ἱκανότητα, τὴν ὁποίαν συνήθως παραγνωρίζει καὶ ἀμελεῖ...» (Τὸ Βῆμα)

«Πραγματικὸς συναγεμῶς τοῦ λαοῦ τῆς Πρωτευούσης ὁ προχθεσινὸς ἔρανος διὰ τὸ «δέμα τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ». ἕνας ὀρθὸς ψυχῶν καὶ ἕνας συναγεμῶς ἀγάπης συγκινητικὸς καὶ ἐπιβλητικὸς. Ἐσχείλισε ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ σὲ μὴ ἐκδηλωσὶ ἀγάπης καὶ ἀλτρουισμοῦ πού ὑπῆρξε ξεχέλισμα τῆς ψυχῆς αὐτῆς τῆς φιλῆς. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἀπαντῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἀπέδειξεν ὄχι μόνον αἰσθήμα ἀγάπης, ἀλτρουισμοῦ καὶ ἀλληλεγγύης, ἀλλὰ καὶ δείγματα ἀφθάστου πατριωτισμοῦ. Διότι ἡ προθυμία μὲ τὴν ὁποίαν ἔσπευσε νὰ καταθέσῃ τὴν συνεισφοράν του εἰς τὸν ἔρανον τοῦ δέματος ὑπῆρξε ἡ πλέον πανηγυρικὴ μαρτυρία τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς ἱερᾶς ὑποχρέωσός πρὸς τὰ θύματα ἑνὸς σκληροῦ καὶ τραγικοῦ πολέμου, πού ὑπῆρξε ὁ πόλεμος τὸν ὁποῖον διεξήγαγεν ἡ ἑλληνικὴ πατρίς. Δὲν ἔμεινε σίτι πού νὰ μὴ ἀνοιξῇ τὴν πόρτα του διὰ νὰ προσφέρῃ τὸ δέμα του. Ἀρχοντόσπιτα καὶ φτωχόσπιτα. Πολυκατοικίες καὶ χαμοκέλες. Στους κεντρικοὺς δρόμους καὶ στίς γειτονιές. Στὴν πόλι καὶ στοὺς συνοικισμοὺς καὶ στὰ προάστεια. ἕνας παλμὸς εἶχε συνενώσει ὅλον τὸν ἀθηναϊκὸν λαὸν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός του εἰς τὸ σάλπισμα τοῦ συναγεμῶς τῆς ἀγάπης. Τὸ ξεκίνημα τῶν αὐτοκινήτων μὲ τίς ἐπιτροπές, τὰ παιδιά τῶν καθηγητικῶν σχολείων καὶ τίς κυρίες τῶν ἐνοριῶν ἦταν ἕνα ξεκίνημα ἑορταστικὸ καὶ πανηγυρικὸ.»

Καὶ ἄνοιγαν στὸ πέρασμα τῶν αὐτοκινήτων πόρτες καὶ παράθυρα. Πόσα εἶδη προσφορᾶς! Ἀγάπη χωρὶς περιορισμοὺς καὶ χωρὶς τυπικότητες. Ἡ προθυμία ὑπερέβαλε τὸ πνεῦμα τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς ἐκκλήσεως. Δὲν προσεφῆθησαν ἀπλὰ δέματα μόνον μὲ εἶδη ρουχισμοῦ, μαγειρικῆς σκευῆς καὶ οἰκιακῆς χρήσεως ἀντικείμενα, ἀλλὰ ὀλόκληρες ντουλάπες, μπουσῦλα, βαλίτσες καὶ ὅ,τι θὰ ἦταν δυνατὸν νὰ ἐξυπηρετήσῃ κατὰ τὸν καλλίτερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον τρόπον τὸν ἐπαναπατρισμὸν καὶ διὰ νὰ δώσῃ εἰς τοὺς ἐπαναπατριζομένους ἀναρτοπλήκτους τὴν γλυκεῖαν ἀνακούφισιν τῆς ἀλληλεγγύης καὶ τῆς ἀγάπης τῶν κατοίκων τῆς πρωτευούσης. Συγκινητικώτατος ὑπῆρξεν ὁ ἔρανος τοῦ «δέματος» εἰς τὰς λαϊκὰς συνοικίας. Συναγεμῶς εἰς τὴν συνοικίαν. Κάθε μορφῆς ἐκδηλώσεις

ἀγάπης. Τὸ αὐτοκίνητον πού ἔκαμε τὴν ἐμφάνισίν του διὰ τὴν περιουλλογὴν τῆς συνοικιακῆς συνεισφορᾶς τοῦ δέματος πού ὑπῆρξε κάποτε τόσο πλούσιον ὅσον καὶ τὸ δέμα τῶν πλουσίων πολυκατοικιῶν, ἐγίνετο παντοῦ δεκτὸν μὲ ἐπευφημίες, χειροκροτήματα καὶ ἐκδηλώσεις ἐνθουσιασμοῦ. Ὁλόκληρη ἡ πρωτεύουσα προχθὲς ἐδονήθη ἀπὸ ἕνα ἐνιαῖον παλμὸν, τὸν παλμὸν τῆς ἑλληνικῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἀλληλεγγύης. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκδηλώσεως ὑπῆρξε μίᾳ καταφανῆς νίκη εἰς τὸν τομέα τὸν εἰρηνικὸν καὶ τὸν ἀνθρωπιστικόν. (Τὸ Βῆμα)

«Μνᾶμα κάλλιστον ἄθλων».

Ἡ παρελθούσα ἐβδομάς διὰ σύμπαντα τὸν ἑλληνισμὸν ὑπῆρξε, κατὰ Πίνδαρον εἰπεῖν, «μνᾶμα κάλλιστον ἄθλων», ὑπόμνησις ἀρίστη ἐνδόξων τῆς φυλῆς ἀθλημάτων. Διότι ἡ μὲν 26ῆ τοῦ Ὀκτωβρίου ἀναφέρει εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν τὴν τῆ συνδρομῆ τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἑορταζομένου μεγαλομάροτυρος Δημητρίου πρὸ τεσσαρακονιαετίας περίπου ἀνάκτισιν τῆς μακεδονικῆς βασιλίδος ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς εὐσεβείας καὶ ἀλκῆς, μετὰ δουλείαν πολλῶν αἰώνων ἢ δὲ 28 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς προσφάτους ἐτι θριάμβους, ὑπὸ τῆς ἡγεσίας τῆς Παναγίας, τοῦ ἑλληνικοῦ Δαβίδ, κατὰ τῶν σιδηροφράκτων γνωστῶν γολιάδ τοῦ κομπορορήμονος Ἀξωνος. Ἡ ἐν πανηγυρισμοῖς τοιούτων ἱστορικῶν γεγονότων τακτὴ ἀνάμνησις ἀποτελεῖ ψυχικὸν λουτρόν θρησκευτικὸν ἅμα καὶ ἐθνικόν, τὰ μάλιστα συντελοῦν εἰς τὸ νὰ μανθάνουν αἱ νέαι γενεαὶ νὰ πατρῶζουν, συνεχίζουσαι τὸ πρὸς τὴν παλαιότεραν ἐθνικὴν ἱστορίαν συνδέον τοὺς ἐκάστοτε παρόντας χρυσοῦν νῆμα τῆς ἐνδόξου ἑλληνικῆς ἱστορίας.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἡ ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ἐν ἄλλῃ σελίδι τοῦ παρόντος φύλλου δημοσιευμένου Ἀναγκ. Νόμου συγκληθεῖσα Ἱερά Σύνοδος τῆς 95ῆς Περιόδου ἀπετελέσθη ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Σάμου Εἰρηναίου, Ἀλεξανδρουπόλεως Ἰωακείμ, Ἐλασσῶνος Καλλινίκου, Μαντινείας Κυνοῦρίας Προκοπίου. Ἡλείας Γερμανοῦ, Φωκίδος Ἀθανασίου, Δράμας Γεωργίου, Χίου Παντελεήμονος, Φλωρίνης Ἀλμωπίας Ἐορδαίας Βασιλείου, Γόρτυνος Μεγαλοπόλεως Γερμανοῦ, Καλαβρύτων Αἰγιαλείας Ἀγαθονίκου (ἀντί τοῦ εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀμερικῆς ἐκλεγέντος ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Μητροπολίτου Κορινθίας Μιχαῆλ) καὶ Λευκάδος Ἰθάκης Δωροθέου.

Κατὰ τὴν πρώτῃν αὐτῆς συνεδρίαν ἢ οὕτω συγκροτηθεῖσα Ἱερά Σύνοδος προέβη εἰς τὸν καταρτισμὸν τῶν διαφόρων Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ εἰς τὴν συγκροτήσιν τῶν Συνοδικῶν Δικαστηρίων ὡς ἀκολουθῶς:

1) Κεντρικὸν Συμβούλιον Ἀποστολικῆς Διακονίας: Τακτικὰ μέλη οἱ Σεβ. Χίου κ. Παντελεήμων καὶ Ἡλείας κ. Γερμανοῦ. Ἀναπληρωματικὸς ὁ Σεβ. Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Γερμανός. 2) Κεντρικὸν Συμβούλιον ΟΔΕΠ: Τακτικὰ οἱ Σεβ. Μαντινείας καὶ Κυνοῦρίας κ. Προκοπίος καὶ Φλωρίνης κ. Βασίλειος. Ἀναπληρωματικὰ οἱ Σεβ. Δράμας κ. Γεώργιος καὶ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Ἀγαθόνικος. 3) Διοικητικὸν Ἐπιτροπὴ τοῦ Περιοδικοῦ «Ἐκκλησία»: Τακτικὰ οἱ Σεβ. Σάμου καὶ Ἰκαρίας κ. Εἰρηναῖος, καὶ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Γερμανός. 4) Ἐποπικὸν Συμβούλιον Ἐκκλησ. Ἐκπαιδεύσεως: Τακτικὸν ὁ Σεβ. Ἡλείας κ. Γερμανός. 5) Συμβούλιον Βυζαντινῆς Μουσικῆς Σχολῆς: Τακτικὸν ὁ Σεβ. Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἰωακείμ. 6) Διοικητικὸν Συμβούλιον ΤΑΚΕ: Τακτικὸν ὁ Σεβ. Φωκίδος κ. Ἀθανασίου. Ἀναπληρ. ὁ Σεβ. Λευκάδος καὶ Ἰθάκης κ. Δωροθέος. 7) Ἐπιτροπὴ Λαπανῶν Συνοδικῶν Γραφῶν: Πρόεδρος ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἢ ὁ ἀντιπρόεδρος Σεβ. Σάμου καὶ οἱ Σεβ. Ἀλεξ/λεως καὶ Ἡλείας. 8) Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν Προσφυγῶν:

Ο Αντιπρόεδρος τῆς Ἱ. Συνόδου Σεβ. Σάμου καὶ οἱ Σεβ. Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ Ἐλασσώνος κ. Καλλίνικος. 9) *Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Σχέσεων μετὰ Ἑξόνων Ἐκκλησιῶν-Διανομῶν*: Τακτικὰ οἱ Σεβ. Φλωρίνης καὶ Καλαβρύτων. 10) *Ἐπὶ τῶν Διδακτικῶν βιβλίων*: Ο Σεβ. Φωκίδος. 11) *Ἐπὶ τῶν Γάμων*: Ο Σεβ. Γόρτυνος. 12) *Ἐπὶ τῶν χειροτονιῶν*: Ο Σεβ. Μαντινείας. 13) *Ἐπὶ τῶν Μοναστηριακῶν*: Ο Σεβ. Καλαβρύτων. 14) *Ἐπὶ τῆς τροχούσης ὑπηρεσίας*: Ο Αντιπρόεδρος Σεβ. Σάμου καὶ δύο μέλη. 15) *Γραφεῖον Τύπου*: Ο Αντιπρόεδρος Σεβ. Σάμου, ὁ Σεβ. Καλαβρύτων (καὶ ὁ κ. Λώλης).

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

16) ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΝ: Πρόεδρος ὁ Αντιπρόεδρος τῆς Ἱ. Συνόδου Σεβ. Σάμου καὶ μέλη οἱ Σεβ. Δράμας, Ἐλασσώνος, Ἡλείας καὶ Γόρτυνος. — 17) ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟΝ: Πρόεδρος ὁ Μακαριώτατος καὶ μέλη οἱ Σεβ. Ἀλεξανδρουπόλεως, Χίου, Φλωρίνης, Μαντινείας, Φωκίδος, καὶ Λευκάδος. Ἀναπλρ. ὁ Σεβ. Καλαβρύτων.

— Τῆ παρελθούσῃ Παρασκευῇ (28) ἐπὶ τῷ ἐπισήμῳ ἐπετείῳ πανηγυρισμῷ τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1940, ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ ἐτελέσθη δοξολογία, χοροστατοῦντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, συμπαραστατομένου ὑπὸ συμπάσης τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Κατ' αὐτὴν παρέστησαν αἱ Α.Α.Μ.Μ. οἱ Βασιλεῖς μετὰ τῶν Α.Α. Υ.Υ. τοῦ Διαδόχου καὶ τῶν πριγκηπισῶν, ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τῶν μελῶν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς καὶ βουλευταὶ, αἱ ἄρχαι, οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων, ὄργανώσεων, σωματείων καὶ συλλόγων, ἀντιπρόσωποι ξένων κρατῶν, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων μετὰ τῶν ἐπιτελείων τῶν κλ.

Ἀποστολικὴ Διακονία: Ο Πρόεδρος τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανικῶν Ἐνώσεων Αἰδεσιμώτατος Καθηγητῆς Ἄγγελος Νησιώτης ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἀποστ. Διακονίας τὸ κάτωθι ἔγγραφον:

Ἐλλογιμώτατε κ. Διευθυντά,

Αἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανικαὶ Ἐνώσεις συχαίρου τὸν Ἐκκλησιαστικόν μας Ὄργανισμὸν διὰ τὴν ἀρτι ἐκδοθεῖσαν ὥραϊαν σειράν βοηθημάτων καὶ σημάτων διὰ τὰ Κατηχητικά μας Σχολεῖα.

Ἀποβλέπουσαι δὲ εἰς τὴν μεγαλυτέραν ὠφέλειαν τῶν μαθητῶν καὶ ἐλπίζουσαι εἰς τὴν ὀλοκλήρωσιν τοῦ ἐνιαίου προγράμματος, ἀπεφασίσαν νὰ εἰσαγάγουν αὐτὰ εἰς τὰ 350 περίπου Κατηχητικά Σχολεῖα Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς καὶ εἰς τὰ ἄλλα τὰ λειτουργοῦντα εἰς τὰς ἐπαρχίας...».

Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία θερμῶς ἠυχαρίστησε τὸν Αἰδεσ. Ἄγγελον Νησιώτην διὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἣτις ἐρχεται ἐπικουρὸς εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἀποστ. Διακονίας, ἣτις καὶ ἀποβλέπει εἰς τὴν ὀλοκλήρωσιν ἐνιαίου προγράμματος.

Ἐκ μέρους τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Νέας Ζηλανδίας ἀπεστάλησαν εἰς τὸν Καθηγητὴν κ. Ἀμ. Ἀλιβιζάτον 400 λίραι διὰ τὴν ἰδρυσομένην Σχολὴν Διακονισῶν καὶ 250 λίραι διὰ τὸ ἰδρυθσομένον Σανατόριον τῶν Κληρικῶν. Ὁμοίως εἰς τὸν κ. Ἀμ. Ἀλιβιζάτον ἀπεστάλησαν ἐκ μέρους τῶν Μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ τῆς Ἀμερικῆς 2.000 δολλάρια διὰ τὴν Σχολὴν Διακονισῶν καὶ 1.000 δολλάρια διὰ τὸ Σανατόριον τῶν Κληρικῶν. Τὰ ἀνωτέρω κατετέθησαν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν εἰς ἴδιον λογαριασμὸν.

Ἀνεχώρησεν εἰς Γαλλίαν πρὸς σπουδὴν τῆς Ἐξομολογητικῆς καὶ δευτέρου ὑπότροφος τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, ὁ Πανος. Ἀρχιμ. Μάξιμος Δασκαλάκης.

Δι' ἐγκυκλίου αὐτοῦ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Ἀγαθόνικος προέβη εἰς τὴν ἴδρυσιν Ἐνοριακῶν βιβλιοθηκῶν καθ' ἅπασαν τὴν περιφέρειαν τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ, αἵτινες θὰ πλουτίζονται διὰ τῶν ἐκδόσεων τῆς Ἀποστ. Διακονίας καὶ δι' ἄλλων χρησίμων βιβλίων.

Ὡσαύτως ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καρυστίας κ. Ἀναγίας προέβη εἰς τὴν σύστασιν ἰκανῶν ἐνοριακῶν βιβλιοθηκῶν ἀνά τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ, πλουτιζομένων διὰ τῶν ἐκδόσεων τῆς Ἀποστ. Διακονίας. Ὁ θεσμὸς τῶν ἐνοριακῶν βιβλιοθηκῶν, ἐπεκτεινόμενος βαθμιαίως καθ'

ἅπασαν τὴν χώραν, θέλει συμβάλλει εἰς τὴν διάδοσιν τοῦ ὠφελίμου βιβλίου πρὸς ἐξυπρέτησιν τοῦ Χριστιανικοῦ πληρώματος.

Ἐξαντληθέντος ἐντὸς βραχυτάτου χρόνου τοῦ Κατηχητικοῦ βοηθήματος, τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ στοιχειώδες Κατηχητικὸν Σχολεῖον, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἱστορικαὶ ἐκ τῆς Παλ. Διαθήκης», ἡ Ἀποστ. Διακονία προέβη εἰς δευτέραν τοῦτου ἔκδοσιν.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης ἀπέστειλε πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα:

«Ἱερὰ Ἐπαρχιακὴ Σύνοδος Κρήτης παρακολουθεῖ μετ' ἀμειώτου ἐνδιαφέροντος ἀγῶνας Ὑμετέρας Μακαριότητος πρὸς ἐπιλυσιν ζωτικοῦ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ζητήματος μισθοδοσίας ἐφημεριακοῦ Κλήρου Ἑλλάδος. Οἰκονομικὴ ἀποκατάστασις τούτου ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν ἀποκτήσεως μεροφωμένων ἐφημεριῶν, ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἰκανῶν ἐπιτελέουσιν ἐδούρατην, πολυσχιδοστάτην ἱερὰν ἀποστολήν συγχρόνῳ ἑλληνικῇ κοινωνίᾳ καὶ στοιχειώδως καθήκον Κράτους πρὸς Ἐκκλησίαν, πενόμενον μαρτυρικῶν ἐφημεριακῶν Κλήρων Ἑλλάδος. Ἱερὰ Ἐπαρχιακὴ Σύνοδος Κρήτης ἵσταται προθύμως ἐπισχυρῆς παραστάτης Ὑμετέρας Μακαριότητος».

- † Ὁ Κρήτης ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
- † Ὁ Ἀργαδίας ΕΥΓΕΝΙΟΣ
- † Ὁ Ρεθύμνης καὶ Ἀύλοποτάμου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
- † Ὁ Κυθωνίας καὶ Ἀποκορώνου ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ
- † Ὁ Λάμπης καὶ Σφακιῶν ΕΥΓΕΝΙΟΣ
- † Ὁ Ἱερᾶς καὶ Σητείας ΦΙΛΟΘΕΟΣ
- † Ὁ Κισσάμου καὶ Σελίνου ΕΥΔΟΚΙΜΟΣ

— Τῆ 22 λήξαντος μηνός, ἡμέρα τῆς τελευταίας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν ἤρυστο, ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ ἀγ. Γεωργίου (Καρύτση) ἐτελέσθη ὑπὸ τῆς συγγενείας τοῦ ἀειμνήστου ἡ ἔκτοτε τακτὴ μνημόσυνος λειτουργία ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ἱεουργοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Ἰακώβου, παρισταμένου δὲ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Σπυριδωνος ἐν τῷ ἱερῷ Βήματι.

— Τῆ 30 παρελθόντος Σεπτεμβρίου ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος μετὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ἐκκλησίας Σεβ. Μητροπολίτου Λαρίσης κ. Δωροθέου παρέστησαν εἰς τὴν συνεδρίασιν τοῦ Συντονιστικοῦ Κυβερνητικοῦ Συμβουλίου, καθ' ἣν ἐξετάσθησαν τὸ ζήτημα τῆς μισθοδοσίας τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου καὶ τὸ οἰκονομικὸν ἐν γένει πρόβλημα τῆς Ἐκκλησίας.

— Τῆ προτάσει τοῦ Μακαριωτάτου ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κατήρτισεν ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Λαρίσης κ. Δωροθέου καὶ Μαντινείας κ. Προκοπίου, ὡς καὶ τῶν κ. κ. Ν. Κατσούλη γενικοῦ διευθυντοῦ τ' ὁ ἐποικισμοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Γεωργίας, καὶ Α. Βαρβαρέσου τμηματάρχου τῆς αὐτῆς γενικῆς διευθύνσεως, ἣτις θὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ θὰ εισηγηθῇ σχετικῶς.

— Εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ Συντονισμοῦ δὲ Ὑπουργὸν κ. Στεφάνοπουλον ἀνετέθη ὅπως ἐπὶ κεφαλῆς Ἐπιτροπῆς ἀποτελομένης ἐκ τῶν Ὑπουργῶν Ὁρησκευμάτων κ. Τσάτσου, Γεωργίας κ. Γουλοπούλου καὶ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ἐκκλησίας Σεβ. Λαρίσης κ. Δωροθέου ἀσχοληθῇ ἐπὶ τοῦ ζητήματος παραχωρήσεως ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν εἰς τοὺς συμμοριοπλήκτους καὶ τῆ μὲν 15 Ὀκτωβρίου ἡ ἐπιτροπὴ συνεδρίασα συνεζήτησεν ἐπὶ τοῦ νόμου 327/47 περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκμισθώσεως γαιῶν ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ὅλου οἰκονομικοῦ ζητήματος, ἀπεφασίσθη δὲ ὅπως αἱ ἐργασίαι αὐτῆς ἐξακολουθήσουσιν μέχρις ὀριστικῶν συμπερασμάτων.

— Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος παρέστη κατὰ τὸν ἐν τε τῆ Ἀκαδημίᾳ (27) καὶ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ (28) πανηγυρικῶν ἑορτασμῶν τῆς ἐπετείου τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1940, καθ' ὃν ἐν μὲν τῆ Ἀκαδημίᾳ ὠμίλησεν ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Δημ. Μπαλάνος περὶ τῆς σημασίας τῆς 28 Ὀκτωβρίου, ἐν δὲ τῷ Πανεπιστημίῳ ὁ τακτικὸς Καθηγητῆς κ. Γ. Ζώρας περὶ τῆς 28 Ὀκτωβρίου ὡς συμβόλου τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας κατὰ τῆς ὕλιστικῆς βίας.

— Τῆ 23 παρελθόντος μηνός ἐπὶ τῆ μνήμῃ τοῦ ἀγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ ἱεουργοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μαντινείας - Κυ-

νουρίας κ. Προκοπίου ἐτελέσθη ἐν μέσῳ πυκνῆς συρροῆς πιστῶν ἢ γνωστῆ ἱερᾷ λειτουργίᾳ τοῦ ἑορταζομένου ἀγίου, κατὰ τὴν τελευταίαν ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐκδοσιν αὐτῆς. Ἡ λειτουργία αὕτη ἐτελέσθη καὶ ἐν ἄλλοις ναοῖς τῆς πόλεως.

Ε Π Α Ρ Χ Ι Α Ι

Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος.

Κατὰ πληροφορίας ἡμῶν ἐκ Καρδίτσης, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, Θεσσαλιώτιδος κ. Ἰεζεκιήλ καὶ τοῦ Νομάρχου κ. Γρηγ. Σακκά, ἐγένετο ἐν Καρδίτῃ μεγάλη συγκέντρωσις τῶν ἱερέων τοῦ νομοῦ Καρδίτσης, τῶν προέδρων τῶν Κοινοτήτων μετὰ τῶν γραμματέων καὶ τῶν δημοδιδασκάλων, σκοπὸς τῆς ὁποίας ἦτο ἡ διοργάνωσις τοῦ «δέματος τοῦ ἐπαναπατριζομένου». Μετὰ ὁμιλίαν τοῦ Νομάρχου τονίσαντος τὴν ὑποχρέωσιν ἐκάστου πρὸς τοὺς τόσον δεινοπαθήσαντας καὶ ἐπαναπατριζομένους ἀδελφούς, ἐκ μέρους τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου ὁμιλήσεν ὁ Ἱεροκλήρου Ἄρχιμ. Εὐστάθιος Μπιλάλης, ὅστις, λαβὼν ἀφορμὴν ἐκ τῆς ἐργασίας, ἣτις γίνεται ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας ἐν Ἀθήναις, ἀφοῦ ἀνέγνωσε σχετικὴν ἐγκύκλιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, παρεκάλει τοὺς συγκεντρωθέντας ἵνα μετ' ἐνδιαφέροντος καὶ στοργῆς ἐνεργήσωσιν αἱ κατὰ τόπους μὴ ὑποστᾶσαι ζημίας Κοινοτήτες ἕσαν εἰς εἶδη ἱματισμοῦ καὶ διατροφῆς, ὧν μεγίστην ἔχουν ἀνάγκη οἱ τελείως καταστραφέντες ἐπαναπατριζόμενοι ἀδελφοί μας, ἐπὶ τῇ βᾶσει ἄλλως τε καὶ τῆς ἐκκλήσεως τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως, τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου καὶ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ. Ἡ στενὴ ἀρμονικὴ συνεργασία τοῦ ἱερέως, τοῦ διδασκάλου καὶ τοῦ προέδρου τῆς Κοινοτήτος δύνανται νὰ ἐπιτελέσωσι θαύματα διὰ τὸν πληθόν, προσέθηκεν ὁ Ἱεροκλήρου. Μετὰ ταῦτα ὠρίσθη ἵνα διὰ μὲν τὴν πόλιν Καρδίτσης ὁ ἕρως διενεργηθῇ τὴν 30ὴν Ὀκτωβρίου, ἡμέραν Κυριακὴν, μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, τῇ συμμετοχῇ τῶν ἱερέων τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν αὐτῶν καὶ λοιπῶν χριστιανῶν, ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κατὰ ἐνορίας, ἀφοῦ προηγουμένως διαφωτισθῶσι δι' ἐντύπων καταλλήλως κατὰ οἰκίας. Τὰ συγκεντρωμένα δέματα θὰ μετενεχθῶσιν εἰς εἰδικὴν ἀποθήκην ὀριζομένην ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου, ἐνθα θὰ γίνῃ καταμερισμὸς ἐξ εὐποληθῶν χριστιανῶν κυριῶν τῶν Κατηχητικῶν σχολείων. Διὰ τὴν ἀρτιωτέραν δὲ καὶ ἀποδοτικωτέραν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔρανου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ὠρίσεν ὅπως διὰ τὰς κωμοπόλεις καὶ λοιπὰ χωρία τοῦ Νομοῦ Καρδίτσης διενεργηθῇ τὴν 31ὴν Ὀκτωβρίου. Παρεκλήθησαν δ' αἱ τοπικαὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ ἵνα τὴν ἐνεργειάν του ταύτην ἐνισχύσωσι διαθέτουσαι ἀναγκαιοῦντα ἀριθμὸν αὐτοκινήτων, ἀπέλυσε δὲ καὶ σχετικὴν ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς ἱερεῖς ἵνα συμμορφωθῶσιν ἐπακριβῶς πρὸς τὴν ἀποφασίν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

—Τῇ εἰσηγήσει τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος κ. Ἰεζεκιήλ ὁ μεγαλοκαπνέμπορος Καρδίτσης κ. Γεώργιος Ἀλλαμανῆς ἐδῶρθε τὴν ὑπὸ τῶν γερμανῶν πυρποληθεῖσαν καπναποθήκην του μετερρυθμισμένην καταλλήλως ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς Ἐκκλησιαστικὸν Ὀρφανοτροφεῖον, εἰς τὸ ὅποιον θὰ εὐρίσκουν ἀνακούφιαν ὄρφανὰ παιδιὰ τῆς μητροπολιτικῆς περιφέρειας, ὀλοκληρόνων οὕτω τὸ ὅλον φιλανθρωπικὸν ἔργον του. Ἐντὸς τῶν ἡμερῶν ἀρχίζουσιν αἱ ἐργασίαι τῆς ἐπισκευῆς τοῦ κτιρίου τούτου δι' ἰδίων του δαπανῶν καὶ δι' ἔρανον.

—Μετὰ πάσης σεμνότητος καὶ εὐλαβείας ἐτελέσθη χάριν τῶν στελεχῶν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων καὶ τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν τῶν ἡθελῆ λειτουργία ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τοῦ προφήτου Ἰεζεκιήλ τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ Καρδίτσης. Μετὰ τὸ πέρας αὐτῆς πάντες προσελθόντες εἰς τὸ μητροπολιτικὸν μέγαρον, παρισταμένον καὶ τοῦ Ἱεροκλήρου μετὰ τοῦ βοηθοῦ του, ἔλαβον τὴν εὐλογίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Ἰεζεκιήλ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων. Ἡ Α. Σ. ὁμιλήσας πρὸς αὐτοὺς δι' ὀλίγον ἠχρήθη πλήρη εὐδόσει τῶν καλῶν αὐτῶν προσπαθειῶν, τῇ ἐπομένῃ δὲ Κυριακῇ τῶν Ἁγίων Πατέρων ἤρξατο ἡ λειτουργία τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, εἰς ἃ προσήλθε μετὰ μεγάλου ἐνθουσιασμοῦ ὁ μαθητευόμενος παιδικὸς κόσμος.

Ἐφέτος θὰ λειτουργήσωσιν ὑπὲρ τὰ πενήντα Κατηχητικὰ Σχολεῖα Κατώτερα, Μέσα καὶ Ἀνώτερα.

—Ἐτελέσθη ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος δοξολογία ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ ἑορτῇ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου καὶ ἐξυμνήθη τὸ ἱστορικὸν «Ὀχι», τὸ ὁποῖον εὐλόγως παρεβλήθη μετὰ τὸ ἀρχαῖον «Μολὼν λαβέ» ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου. Παρευρέθησαν δὲ ὁ Νομάρχης κ. Σακκάς, ὁ Ταξίαρχος κ. Παπαγεωργακόπουλος μετ' ὅλων τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἄλλων ὑπαλλήλων καὶ πλῆθος κόσμου. Μετὰ τὴν δοξολογίαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἐξελθὼν εἰς τὸ προαύλιον τοῦ ναοῦ, ὅπου εὐρίσκειτο τὸ Ἡρώων τῶν πεόντων, ἐψάλλε μνημόσυνον καὶ ἐτηρήθη ἐνὸς λεπτοῦ σιγῆ πρὸς τιμὴν τῶν πεόντων. Κατόπιν μετέβησαν μετὰ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην εἰς τὴν κεντρικὴν πλατεῖαν ὅπου ἀπὸ ἐξέδρας παρηκολούθησαν τὴν παρέλασιν τοῦ στρατοῦ, τῶν σωματείων καὶ τῶν μαθητῶν. Μετὰ μεσημβρίαν ἐχορεύθησαν ὑπὸ τῶν μαθητριῶν ἔθνικοι χοροί.

Μητρόπολις Ἐδέσσης

Ἐπ' ἐσχάτων ἐν Ἐδέσῃ ἰδρῶθη ὀρθόδοξος χριστιανικὴ Ἀδελφότης ὑπὸ τὸν τίτλον: «Τὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας», σκοπὸς τῆς ὁποίας εἶνε ἡ μετὰ τῆς Ἐκκλησίας συνεργασία καὶ ἡ ἠθικὴ καὶ ὕλική συνδρομὴ αὐτῆς καὶ τῶν μελῶν τῆς πρὸς τὴν ἰ. Μητροπόλιν Ἐδέσσης καὶ Πέλλης καὶ τὸ παρ' αὐτῇ παράρτημα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰδικῶς καὶ γενικώτερον πρὸς τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῆς παρὰ τῇ ἰ. Συνόδῳ Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ συνδρομὴ καὶ συνεργασία αὕτη καθορίζεται ὑπὸ τῆς ἰ. Μητροπόλεως κατὰ τὰς ἐκάστοτε ἀνάγκας καὶ περιστάσεις τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἰδιαιτερον δὲ καθήκον τῆς Ἀδελφότητος ὀρίζεται ἡ προσπάθεια διὰ τὴν ἐπιτυχῆ λειτουργίαν τῶν Κατηχητ. Σχολείων καὶ ἡ καθ' ὅλου θρησκευτικῆς διάπλευσις τῆς κοινωνίας καὶ εὐρεῖα διάδοσις τῶν θρησκευτικῶν τῆς Ἐκκλησίας βιβλίων καὶ περιοδικῶν καὶ παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ ἐντύπου.

Μόνιμος ἀρχηγὸς τοῦ σωματείου εἶνε ὁ ἐκάστοτε Μητροπολίτης Ἐδέσσης καὶ Πέλλης, ἔχων τὴν γενικὴν αὐτοῦ ἐποπτεῖαν καὶ ἀσκῶν οἰονδήποτε ἐλεγχον.

Μητρόπολις Γρεβενῶν

Ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Γρεβενῶν κ. Θεόκλητος δι' ἐγκυκλίου αὐτοῦ πρὸς τὸν ὑπ' αὐτὸν ἱερὸν κλήρον καὶ τὸν λαὸν τῆς ἐπαρχίας του ἐπὶ τῷ προβλεπομένῳ προσεχεῖ ἐπαναπατριμῶ 20.000 ἀνταρτοπληκτων τοῦ ποιμνίου του παραέχει εἰς τοὺς ἱερεῖς ὁδηγίας περὶ τοῦ τρόπου τῆς ὑποδοχῆς των καὶ τῆς ἐφεξῆς ρυθμίσεως τῆς ζωῆς των.

Οὕτω, πρῶτον οἱ ἱερεῖς ὀφείλουσιν νὰ καλέσωσιν ἄνδρας, γυναῖκας καὶ παιδιὰ εἰς πάνθημον δοξολογίαν. Ἀκολουθῶντες δὲ νὰ τονίσωσι μετὰ ἀπλᾶς λέξεων ὅτι μετὰ τὴν ἐπάνοδον πρέπει νὰ ἀρχίσῃ νέον πρόγραμμα ζωῆς γνησίως χριστιανικῆς, διὰ συνεχῶς δὲ διδασκαλίας νὰ καθιστῶσι συνειδητὸν ὅτι δὲν εἰμποροῦμεν νὰ ζήσωμεν καὶ νὰ ὑπάρξωμεν ὡς κοινωνία ἀνευ Θεοῦ. Ἐπιπροσθέτως δὲ νὰ καταβληθῇ μεγάλη προσοχὴ εἰς τὴν δικαίαν κατανομήν παντὸς πράγματος, τὸ ὁποῖον θὰ ἀποστέλλῃ τὸ κράτος διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν καὶ ἀναδιοργανώσιν τῶν κατεστραμμένων χωριῶν· οἱ ὀργανωταὶ τῆς κατανομῆς πρέπει νὰ ἔχουν συναίσθησιν τῆς εὐθύνης ἐναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς πατριδος ἐάν κατὰ τὰς διανομὰς δὲν ἐφαρμόζουσιν δικαιοσύνην. Ἐπίσης ὅπως ἰδιαιτέρα προσοχὴ δέον νὰ ἐπιστηθῇ ὡς πρὸς τὴν χριστιανικὴν ἀνατροφὴν τῆς νεολαίας, θερμῶς δὲ πρὸς τοῦτο συνιστᾷ ἡ Α. Σ. τὴν ἴδρυσιν Κατηχητικῶν Σχολείων εἰς ἕκαστον χωρίον «μετ' ὅσα κατὰ τὰ τελευταῖα αὐτὰ ἔτη εἶδομεν καὶ ἠκούσαμεν—προσθέτει ὁ Μητροπολίτης— δέον νὰ συναισθανθῶμεν οἱ πάντες ὅτι ἡ βαθυτέρα, ἡ πρῶτη αἰτία ὄλων τῶν κακῶν, τὰ ὁποῖα μᾶς εἶδον, εἶναι ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ ἡ καταπάτησις τῶν ἠθικῶν νόμων», ὡς ποιμενάρχης δὲ πολυπαθοῦς ἐπαρχίας ἐπιλαμβάνεται τῆς εὐκαιρίας νὰ σαλπίσῃ εἰς σύμπαν τὸ ποιμνίον του «μετάνοιαν ριζικὴν, μετανοίαν νινευιτικὴν...» Ἄς δεῖξωμεν εἰς τοὺς πλανηθέντας ἀδελφούς ἡμῶν τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας καὶ ἐπανόδου εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἑλληνικῆς πατριδος, ἀλλὰ καὶ μὲ ἐνόητα θαυμαστὴν ἄς γίνωμεν φράγμι ἐναντίον ἐκείνων, οἱ

όποιοι τυχόν σκεπτονται νά συνεχίσουν τὸ κακοποιόν των ἔργον».

—**Η Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης**, ἐν τῇ προσπάθειά αὐτοῦ νά καταπολεμήσῃ τὸ ἔθιμον τοῦ τόπου, καθ' ὃ, ἅμα τῷ θανάτῳ στενοῦ των συγγενοῦς, οἱ οἰκεῖοί του, ἰδίως δ' αἱ γυναῖκες, ἀπέχουν τοῦ ἐν τοῖς ναοῖς ἐκκλησιασμοῦ ἐπὶ ἔτη, ἂν δὲ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκογενεῖα ἐπακολουθήσῃ καὶ ἄλλος θάνατος, ἢ ἀπὸ τοῦ ἐκκλησιασμοῦ ἀποχὴ συνεχίζεται ἐπὶ δεκαετηρίδας, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐφ' ὄρου ζωῆς, προσεκάλεσεν ἐσχάτως εἰς τὴν παιδοπόλιν Γρεβενῶν τὰς βαρύτερον πενθούσας οἰκογενεῖας τῆς πόλεως, ἀφοῦ δὲ ὠμίλησε πρὸς αὐτὰς τὰ προσήκοντα περὶ τοῦ εἰδωλολατρικοῦ αὐτοῦ ἔθιμου, ἐπεισεν ἱκανὰς γυναῖκας νά παύσωσι τὴν ἀπὸ τοῦ ἐκκλησιασμοῦ ἀποχὴν.

Μητρόπολις Νευροκοπίου

Τὴν 16ην λήξαντος ἐν Κάτω Νευροκοπίῳ ἐγένετο τελετὴ, καθ' ἣν ὁ Διοικητὴς τῆς 26ης Ταξιαρχίας κ. Γεώργιος Βλάσης ἐπέδωκεν εἰς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Νευροκοπίου κ. Ἀγαθάγγελον τὸ ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἀπονεμηθὲν μετάλλιον ἐξαιρέτων πράξεων, «διότι διὰ τῶν ἐμπνευσμένων ἐθνικοθησκευτικῶν ὁμιλιῶν του καὶ τῆς ἐν γένει δράσεώς του διηκλόλυε τὸ ἔργον τοῦ μαχομένου στρατοῦ». Ὁ κ. Ταξιαρχος διὰ θερμῆς προσομιλίας ἐξήρξε τὴν συμβολὴν τοῦ Ἱεραρχου εἰς τὸ ἔργον τοῦ στρατοῦ καὶ ἐτόνισε τὴν ἐν γένει συνδρομὴν τοῦ Κλήρου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν τιτάνειον ἀγῶνα τοῦ Ἔθνους κατὰ τῶν προδοτῶν τῆς πατρίδος. Ὁ Μητροπολίτης βαρύντατα συγκεκινημένος ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας του καὶ ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια τῶν παραστάντων κατὰ τὴν τελετὴν Νομάρχου, τοῦ Διοικητοῦ Χωροφυλακῆς, τοῦ Δημάρχου Δράμας καὶ λοιπῶν, ὡς καὶ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων Κάτω Νευροκοπίου καὶ τοῦ λαοῦ τῆς κομποπόλεως.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ τοῦ «Πανταίου» τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας ἀναγινώσκομεν τὰ ἑξῆς:

«**Η Α. Θ. Μ.** ἐπληροφόρηθη ἐκ τῶν ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων, ὅτι τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀξώμης κ. Νικόλαος ἐφθασεν εἰς Ἀθήνας, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ ἀριθμὸν τινα Ἀβησσουποαίδων. Ἡ εἰδησις αὕτη ἐξέπληξε τὴν Α. Θ. Μ., διότι ὁ ἅγιος Ἀξώμης ἐταξίδευσε καὶ αὐθις ἔξω τῆς ἐπαρχίας του ἄνευ κανονικῆς ἀδείας τῆς Α. Θ. Μ., ἣτις οὐδὲ κἀν εἰδοποιήθη».

—**Καθ' ἃ ἀναγράφει ὁ αὐτὸς «Πάνταινος»**, κατ' ἀπόφασιν τῆς Α. Θ. Μ. τοῦ Πατριάρχου ἢ ἑναρξίς τῆς λειτουργίας τοῦ ἐν Ἡλιουπόλει Ἱεροδιδασκαλείου ἀνεβλήθη διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Παν. Ἀρχιμ. Γεώργ. Δημόπουλον, Ἀλεξανδρουπόλιν, ὁσ. **Εὐθύμ. Γεωργιανῶν**, Ἡγούμενον Ἱ. Μονῆς Δημόβης Γιαντισάν Καλαμών καὶ Κον Γεώργ. Τσατσάνην, Ἀταλάντην διευθύνσεις σας ἐτακτοποιήθησαν ζητηθέντα ἀπεστάλησαν.—**Κον Νικόλ. Κόλλιαν**, Γυμνάσιον Θηβῶν διὰ τὰ περὶ ὧν μᾶς γράφετε βιβλία ἀπευθυνθήτε εἰς τὴν «Ἀποστολικὴν Διακονίαν», Φιλοθέης 19.—**Αἰδεσιμ. Ἡλ. Κατωμπέλην**, Βελίκα Μεσοήνης, **Χαρ. Ἀποστόλου**, Ἀσιακὴ Λήμνου, **Παναγ. Κουτσοπιῶν**, Γεφύρια Καρδίτσης, **Παν. Λεπίδαν**, Πύργον Ἡλείας, **Ἰάκωβ. Λιαρομάτην**, Σπάρτην, **Ἀνδρέαν Καπετᾶνον**, Μοῦλκι Κορινθίας, **Εὐστρ. Σιταρῶν**, Καγιάνιον Λέσβου, **Σταῦρ. Λάδην**, Λύχνα Λήμνου καὶ **παν. Ἀρχιμ. Ἀθαν. Γκίνην** διευθύνσεις σας ἐτακτοποιήθησαν.—**Αἰδεσ. Ἄντων. Ζενεμπίσσην** Λογγὸν Παξῶν ἐνεγράφητε σὺδερμιαν εἰδοποίησιν εἰχομένε ποτε περὶ τῆς χειροτονίας σας.—**Γραφεῖον Μητροπόλεως Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως** ἐνεγράψαμεν τὸν ἱερέα Χρ. Κασάπογλου.—**αἰδ. Στυλ. Καλογρακῆν**, Ἀμάριον Κρήτης τὸ ἐν ἐκ τῶν δύο φύλλων τὰ ὁποῖα λαμβάνετε ἀποστελλεται διὰ τὸν Ἱερόν Ναὸν Ἀγ. Ἰωάννου.—**αἰδ. Ἰωάν. Καραγιάννην**, Ἀετοπετραν Τριγωνίας καὶ **Γεώργ. Κοσμάδην**, Βασιλικὰ Ἀνώγεια Ἡρακλείου ἐνεγράφητε.—**Αἰδ. Ζαχαρ. Ζομπανάκην**, Χαλέπα Χανίων ἀποστείλατέ μας προηγουμένην διευθυνσί σας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 46 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2200 «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 47 ἐδάφ. 2 προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας προσόντα τῆς ἀμέσου κατωτέρας κατηγορίας, νά καταλάβωσι τὰς χηρευούσας θέσεις τακτικοῦ ἐφημερίου τῶν ἐνοριῶν τῶν ἱερῶν ναῶν ἁγίας Παρασκευῆς καὶ ἁγίου Νικολάου Καρδίτσης, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖά μας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 47 παράγραφος γ' καὶ 48 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα τῶν προσόντων αὐτῶν, προκειμένου νά προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων διὰ τὰς ἄνω ἐνορίας. Ἐν Καρδίτῃ τῇ 15ῃ Ὀκτωβρίου 1949. † Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Ἱερεκιήλ.

Ἱ. Μητρόπολις Σισανίου καὶ Σιατίστης

Προκειμένου νά πληρωθῶσιν αἱ κεναὶ θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν ἱερῶν ἐνοριακῶν ναῶν: 1) ἁγίου Νικολάου Μεταμορφώσεως, 2) Κοιμήσεως Θεοτόκου Πελεκάνου, 3) ἁγίου Νικολάου Πολυλάκκου, 4) ἁγίου Ἀθανασίου Ἀξιοκᾶστρου—Κλήματος, 5) ἁγίου Γεωργίου Κοιλαδίου—Ἀχλαδιᾶς, 6) Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Κερασῶνος—Σπήλιου, 7) ἁγίου Νικολάου Λεύκης—Λικνᾶδων, 8) Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Ὁμαλῆς—Γλυκοκερασιάς, 9) ἁγίου Νικολάου Κάτω Σιατίστης, 10) ἁγίου Ἀθανασίου Ἀγιάσματος—ἁγίας Παρασκευῆς—ἁγίων Θεοδώρων, 11) ἁγίας Παρασκευῆς Πολυκαστᾶν, 12) Γεν. Θεοτόκου Σκαλοχωρίου, 13) Εἰσοδ. Θεοτόκου Ἀηλιᾶ, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νά καταλάβωσι τὰς θέσεις ταύτας καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ Α. Ν. 2200]1940 ὀριζόμενα προσόντα ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς ἱεράς Μητροπόλεως ἡμῶν τὰ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Νόμου προβλεπόμενα πιστοποιητικά. Ἐν Σιατίστῃ τῇ 17ῃ Ὀκτωβρίου 1949. † Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης Ἱερεκιήλ.

Ἱ. Μητρόπολις Κερκύρας καὶ Παξῶν

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 46 καὶ 47 τοῦ Νόμου 2200]1940 «Περὶ ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 536]1945 «Περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ Ὀρθοδόξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου κλπ», τὸ ἄρθρον 28 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 540]1945 «Περὶ Ἐκκλησιᾶς Ἐκπαιδευσεως» καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 83719 καὶ ἀπὸ 7-10-1946 Ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου Ὁρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νά καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τοῦ χωρίου Ἀρμένιδων-Κερκύρας, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 48 τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, ἵνα ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι ἐφημέριοι τῆς ἐν λόγω ἐνορίας.

Ἐν Κερκύρα τῇ 14 Ὀκτωβρίου 1949

† Ὁ Κερκύρας καὶ Παξῶν Μεθόδιος

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,,

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΒΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ

† Ὁ Σάνθης ΙΩΑΚΕΙΜ

† Ὁ Ζακύνθου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, Ἀκαδημαϊκός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Π. Σ. ΜΑΝΩΛΕΪΣ

Τύποις «Φοῖνικος» Λεωνάτου 4